

29

ที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๓๖

30

ภาพแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการสนับสนุน จาก นายชาติ สุวัฒน์ศิลป์ ร้าน เดอะเกอทไฟโต้เอ็กซ์เพรส จ.ชัยภูมิ

ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเสียงได้
Let's join in making a literate world

ปี ๒๕๒๕

พระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ แก่พสกนิกรชาวชัยภูมิ

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พสกนิกรชาวจังหวัดชัยภูมิ
เข้าเฝ้าเบื้องยุคลบาท เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๒

ทรงศึกษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่ปราสาทค์กู๋ และใบเสมาที่บ้านกุดโจ่ง
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๒

ทรงพักผ่อนพระอริยบทที่ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๕

พระราชประวัติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รพีสูมาคณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงมีพระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดากิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ทรงเป็นพระราชธิดาพระองค์ที่ ๒ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

ทรงเข้ารับการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลที่โรงเรียนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๐๑ ขณะนั้นพระชนมายุได้ ๓ พรรษาเศษ ทรงมีพระสติปัญญาไว สนพระทัยในการอ่านอย่างมาก ขณะที่ทรงศึกษาอยู่ในชั้นประถมปีที่ ๗ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ ทรงสอบข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งใช้วัดผลทั่วประเทศ ทรงทำคะแนนรวมได้ถึงร้อยละ ๙๖.๖ ทรงอยู่ในลำดับที่ ๑ ของการสอบวัดผลระดับประโยคประถมศึกษาตอนปลายของประเทศ ต่อมาในปีการศึกษา ๒๕๑๕ ก็ทรงสอบข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการได้ลำดับที่ ๑ ของประเทศอีกครั้งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ ด้วยคะแนนรวมร้อยละ ๘๙.๓๐ ยังความภาคภูมิใจอย่างยิ่งมาสู่โรงเรียนจิตรลดาและประชาชนทั่วประเทศ

ในขณะที่ทรงศึกษา ณ โรงเรียนจิตรลดา นั้น ทรงพระปรีชาสามารถในด้านการเล่าเรียน ไพรดกกิจกรรมด้านกีฬา การบันเทิงและการบำเพ็ญองค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยความ รับผิดชอบอย่างสูง ทรงดำรงตำแหน่งอยู่ในคณะกรรมการนักเรียนของโรงเรียน เช่น ประธานชมรมห้องสมุด ปฎิคม และประธานนักเรียนหญิงในปีสุดท้ายที่ทรงศึกษาที่ โรงเรียนจิตรลดา

เมื่อทรงศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ทรงสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในปีการศึกษา ๒๕๑๙ ทรงสอบได้ คะแนนเฉลี่ย ๓.๙๘ เป็นที่หนึ่งของผู้สำเร็จการศึกษ้อักษรศาสตรบัณฑิตในปีนั้น ทรงได้รับ พระราชทานปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับหนึ่งและเหรียญทองรางวัลคะแนน เยี่ยมตลอดหลักสูตร สาขาวิชาประวัติศาสตร์ นับเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้าไทยพระองค์แรกที่ทรงจบ การศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในประเทศ

ต่อมาในปีการศึกษา ๒๕๒๐ ทรงเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญามหาบัณฑิต ที่คณะ อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ทรงได้รับ พระราชทานปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อปี ๒๕๒๒ และได้รับพระราชทานปริญญา อักษรศาสตรมหาบัณฑิตในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ต่อมาได้ทรงศึกษาชั้นปริญญาดุษฎีบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ และได้รับ พระราชทานปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต ใน พ.ศ. ๒๕๒๙

ตลอดเวลาที่ทรงศึกษาอยู่นี้ พระองค์ได้ทรงแบ่งเบาพระราชภารกิจของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ทั้งด้านการเกษตร การชลประทาน การบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ และในบางโอกาสทรงเป็นผู้แทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปต่างประเทศเพื่อเจริญทางพระราชไมตรีกับประมุขของ ประเทศนั้น ๆ และที่ควรยกย่องพระองค์เป็นพิเศษคือ ตลอดเวลาที่ทรงศึกษาอยู่นั้น ได้ ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจหลายประการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเช่น ในพ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ ทรงก่อตั้งมูลนิธิสายใจไทยขึ้นตามพระราชดำริของ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เพื่อช่วยเหลือหา รตารวจ พลเมืองที่ขาดเจ็บหรือพิการเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติ และทรงดำรง ตำแหน่งประธานของมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ด้วยพระองค์เอง ในปีพ.ศ. ๒๕๒๓ ทรงมีโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันแก่นักเรียนในชนบทห่างไกล และในโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน โครงการนี้มีประโยชน์และได้รับการส่งเสริมจากคนทั่วไปเป็นอย่างดี

และในปีเดียวกันนี้ ทรงรับพระราชภาระเป็นองค์ประธานคณะกรรมการอำนวยการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวังในโอกาสฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปีอีกด้วย

ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯสถาปนาพระอิสริยยศกิติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดาฯ ขึ้นเป็นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ก็ด้วยพระองค์ทรงกอปรด้วยพระจรรยา มารยาทเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติแห่งขัตติยราชกุมารี ทรงพระอุตสาหะปฏิบัติกิจการอันเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองและอาณาประชาราษฎร์เป็นอเนกประการ อีกทั้งเปี่ยมด้วยพระราชจริยาวัตรและน้ำพระทัยอันงามประเสริฐ จึงสมควรแก่พระราชอิสริยยศกิติที่ทรงได้รับการสถาปนาเป็นที่ยิ่ง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่งในทางวิชาการและการบริหารที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๑. ทรงดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๒. ทรงเป็นอาจารย์บรรยายพิเศษของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๓. ทรงเป็นราชเลขานุการส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลปัจจุบัน

๔. ทรงเป็นองค์อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา

๕. ทรงเป็นองค์บริหารโรงเรียนจิตรลดาสนองพระบรมราโชบายในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ จนถึงปัจจุบัน

๖. ทรงเป็นประธานมูลนิธิ "สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ" ซึ่งมุ่งช่วยเหลืออุปการะด้านการศึกษาของนักเรียนและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

ในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นตัวอย่างอันเลิศที่ควรแก่การสรรเสริญยิ่ง ทรงสนับสนุนให้เกิดความก้าวหน้าในวงการดนตรีไทยอย่างเห็นได้ชัด โปรดศึกษาโบราณวัตถุโบราณสถานของชาติ และพระราชทานพระราชดำริในการอนุรักษ์แก่เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง ทรงฟื้นฟูศิลปะการอ่านทำนองเสนาะ และการเล่นสัทิวา อันเป็นศิลปะในเชิงภาษาของไทยที่มีค่ายิ่ง นับเป็นความเคลื่อนไหวอันเป็นนิมิตหมายอันดีแห่งวัฒนธรรมไทย พสกนิกรและรัฐบาลไทยต่างสำนึกใน

พระมหากษัตริย์คุณ จึงได้ถือเอาวันแห่งศุภสิริมงคลคือวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็น "วันอนุรักษ์มรดกไทย" และรัฐบาลไทยได้น้อมเกล้าฯ ถวายพระสมัญญาเอกอัครราชูปถัมภกมรดกวัฒนธรรมไทย แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้วย

นอกจากนี้ในด้านวงวรรณกรรมไทย พระองค์ได้ทรงแสดงถึงพระปรีชาสามารถในทางร้อยแก้ว และร้อยกรองอย่างล้ำเลิศ ทรงสนพระทัยในการอ่านหนังสืออย่างจริงจังและทรงสนพระทัยที่จะทรงพระนิพนธ์เรื่องต่างๆ มาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ จะเห็นได้จากบทพระราชนิพนธ์ที่ทรงไว้ขณะที่ทรงศึกษาที่โรงเรียนจิตรลดาเป็นปฐมกาล และทรงพระราชนิพนธ์เรื่องต่างๆ ตลอดมา ทั้งสารคดี และบันเทิงคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกคราวที่เสด็จพระราชดำเนินเยือนนานาประเทศ พระองค์จะทรงพระราชนิพนธ์สิ่งที่ได้ทรงพบเห็นตลอดจนเกร็ดความรู้ไว้อย่างน่าอ่านและน่าศึกษา เพราะกอปรด้วยสาระ ความรู้ พระราชทัศนะ พระราชดำริ ตลอดจนพระอารมณ์ขันที่คมคายและประทับใจยิ่ง

ด้วยพระปรีชาสามารถ พระราชจริยาวัตร และน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาไม่มีสิ้นสุด สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงทรงเป็นมิ่งขวัญแห่งพสกนิกรชาวไทยทั่วหน้า เฉกเช่นทรงเป็นประดู่ "พระผู้เป็น....ดวงใจของชาวจิตรลดา" ซึ่งเป็นถ้อยวลีที่ "จิตรลดา" น้อมเกล้าฯ ถวายแด่ "สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี" ด้วยความจงรักภักดีอันพิสุทธ์และเนานิรันดร์

เจ้าฟ้า แม็กไซไซ

เป็นที่ปลาบปลื้มกันทั้งประเทศที่ **มูลนิธิรามอน แม็กไซไซ** ประกาศทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลแม็กไซไซ ประจำปี ๒๕๓๔ แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในสาขาบริการสาธารณะ

ทั้งนี้ เนื่องจากพระองค์ทรงเป็น **"เจ้าฟ้า"** พระองค์แรกที่ทรงรับพระเกียรติดังกล่าว สำหรับประกาศพระเกียรติคุณฉบับสมบูรณ์ที่มูลนิธิรามอนแม็กไซไซเทิดทูนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีให้ทรงเป็นผู้รับรางวัลแม็กไซไซสาขาบริการสาธารณะ ซึ่งทำให้ประชาชนชาวไทยได้มีโอกาสปลาบปลื้มกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีดังต่อไปนี้

๑ มติชน ฉบับวันพุธที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๔

เป็นที่ยอมรับกันว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นผู้ที่ใช้ความเป็นพระราชวงศ์เป็นเครื่องมือในการสร้างให้เมืองไทยประสบความสำเร็จ และทรงทำสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับคนไทย

เมื่อไม่นานมานี้ การเป็นกษัตริย์หรือเชื้อพระวงศ์หมายถึง การมีอำนาจ ความสง่างาม แต่เดี๋ยวนี้ไม่ใช่เช่นนั้นอีกแล้ว ราชวงศ์ต่างๆ ในทวีปเอเชียปัจจุบันมีเพียงไม่กี่ราชวงศ์ที่สามารถยืนยงอยู่ได้ และสำหรับราชวงศ์ที่เหลืออยู่ การจะได้รับความเคารพหรือได้รับการยกย่องชมเชยไม่ใช่สิ่งที่ได้มาโดยอัตโนมัติอีกต่อไป

แต่ราชวงศ์จะต้องทำงาน จึงจะได้รับการยอมรับ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีบทบาทเป็น “เจ้าฟ้าหญิง” แห่งราชวงศ์จักรี ที่ได้สร้างประเทศไทยให้เจริญรุดหน้าเข้าสู่ยุคปัจจุบัน และช่วยรักษาซึ่งประเทศไว้ให้แก่ประชาชนชาวไทย

แม้ต่อมาในอดีตสถาบันพระมหากษัตริย์จะได้สละพระราชอำนาจสูงสุดเพื่อให้มีการปกครองโดยกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๗๕ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชบิดาทรงเป็นพระประมุขของประเทศที่ได้รับความเคารพรักสืบเนื่องมาโดยตลอดก่อให้เกิดความมั่นคง

แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลชุดแล้วชุดเล่าแต่ประเทศไทยก็ยังคงอยู่

ทุกวันนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงอยู่เคียงข้างพระวรกายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตลอดเวลา “พ่อ” และ “ลูก” ทำงานด้วยกันอย่างดี

ทั้งสองพระองค์โปรดความเป็นธรรมดา และทรงเอาใจใส่ในสวัสดิภาพของประชาชนชาวไทยอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงอุทิศพระวรกายเพื่อสรรพสิ่งที่เป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม การกุศลให้ดลกรรมที่กำลังจะสูญหายให้กลับฟื้นคืนมาอีกครั้งหนึ่ง ทรงทำให้มีการถ่ายทอดฝีมือจากศิลปินที่เชี่ยวชาญลงมาสู่ช่างฝึกหัด

นอกจากนี้ทรงฟื้นฟูการเล่นหนังใหญ่ การบูรณะปฏิสังขรณ์วัดเก่าแก่ และบันทึกเพลงไทยเดิมอันคลาสสิกเอาไว้ด้วย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สามารถทรงดนตรีไทยได้หลายประเภทที่ทรงชอบมากที่สุดคือการเดี่ยวระนาดเอก พระองค์ได้ทรงร้องเพลง ได้แสดงในที่สาธารณะต่อหน้าคนไทยทุกชนชั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่คาดไม่ถึงสำหรับสุภาพสตรีในราชสำนัก พระองค์ทรงเป็นผู้ฟื้นฟูดนตรีไทยอย่างไม่เคยมีมาก่อน

ในด้านการศึกษา ทรงเรียนในเมืองไทยมาตลอดตั้งแต่ชั้นประถมหนึ่งจนถึงระดับปริญญาเอก

พระองค์ทรงศึกษาในวิชาการต่าง ๆ ตั้งแต่ภาษาศาสตร์ท้องถิ่นในทวีปเอเชีย ไปจนถึงการศึกษาวិชาการสมัยใหม่ ทรงศึกษาเทคโนโลยีในการถ่ายภาพแผนที่ด้วยดาวเทียม ซึ่งวิชานี้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาสภาพแวดล้อมของประเทศ

ปัจจุบันทรงสอนประวัติศาสตร์ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และจากการที่เสด็จประพาสประเทศต่าง ๆ ทรงนำเมืองไทยไปเผยแพร่ในต่างประเทศ หนังสือที่เกี่ยวกับ

การท่องเที่ยวที่ทรงพระราชนิพนธ์นั้นกลายเป็นหนังสือ "เบสต์เซลเลอร์" พระองค์ได้ทรงนำรายได้จากการขายหนังสือมาเป็นทุนในการดูแลเด็กอนาถา

เรื่องเด็ก เป็นสิ่งที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้ความสนใจมาก มีทั้งมูลนิธิเพื่อให้เด็กกำพร้าและเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ได้มีบ้านใหม่ทั้งนี้รวมถึงเด็ก ๆ ที่เป็นผู้อพยพหนีพ้น ๆ คนได้รับความช่วยเหลือผ่านสภาภาษาชาติไทย ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดูแลอยู่ด้วย

แม้แต่เด็กพิการตาบอดในประเทศไทย ก็ได้มีโรงเรียนพิเศษเป็นของตนเอง เด็กนักเรียนในชนบทห่างไกลสามารถมีอาหารกลางวันที่มีประโยชน์รับประทาน และได้เรียนรู้การช่วยเหลือตนเองด้วยการปลูกพืชผักสำหรับใช้รับประทานเอง

การที่พระองค์ทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ประกอบคุณงามความดีเป็นการกระตุ้นให้บุคคลอื่น ๆ เข้ามาร่วมโครงการของพระองค์และมีการบริจาคทุนทรัพย์จำนวนมาก

ประชาชนชาวไทยชื่นชมในความ "พอดี" ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพูดจานุ่มนวล ฉลองพระองค์ก็ไม่หรูหรา ทุกอย่างดูเรียบง่าย

นอกจากนี้ ในรอยยิ้มของพระองค์คนไทยยังได้พบ "ภาพ" ที่ตัวเองปรารถนา คือการมีความสุขในขนบธรรมเนียมประเพณีของตัวเองและมีความมั่นใจในการที่จะก้าวไปสู่โลกสมัยใหม่

ด้วยเหตุนี้ มูลนิธิรามอนแม็กไซไซ จึงเต็มใจทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลแม็กไซไซ เพื่อเป็นการสดุดี พระจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เจ้าฟ้าแม็กไซไซ ที่คนไทยทุกคนภาคภูมิใจ

ศิริพร ๒/๑๑/๒๖

ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า

".....ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกันมาแต่โบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรขึ้น ผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่ตนค้นพบเป็นการจารึกหรือเป็นหนังสือ ทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกันหรืออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้น ๆ และได้ใช้ความรู้เก่า ๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นความก้าวหน้าเป็นความเจริญสืบไป

ห้องสมุด เป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหาวิเคราะห์วิจารณ์ให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชนหนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหา และรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้ความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร....."

บทพระราชนิพนธ์เรื่อง ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า
ใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานประกอบพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชกุมารี' อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

คณะผู้จัดทำได้รวบรวมพระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี พระราชกรณียกิจที่ทรงมีต่อชาวชัยภูมิ และเรื่องราวต่าง ๆ ของเมืองชัยภูมิ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจโดยทั่วไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

โครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส	๑๕
สถานต่อ เพื่อก่อสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส	๑๙
ราชพฤษ์....ไม้้มหามงคลประจำห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส	๒๔
เมืองสีมูม (อำเภอจัตุรัส)	๒๕
ชัยภูมิ.....ที่ภูมิใจ	๒๘
ผ้าภาคอีสาน	๓๑
ข้อคิดเห็น	๔๓
ภาคผนวก	๕๒

โครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๑. หลักการและเหตุผล

หนังสือเป็นเครื่องมือสื่อสารที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมปัญญา ปลุกฝังความสนใจใฝ่รู้ ให้ความบันเทิงและเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ บ้านเมืองดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงกล่าวในพระราชูปถัมภ์ เรื่อง "ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า" ไว้ว่า "ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ จึงเรียกว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหาวิเคราะห์หิววิจารณ์ให้รู้สิ่งควรรู้ อันชอบด้วยเหตุผลได้"

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับเยาวชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยอยากรู้ ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่านให้ความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร....."

แม้ว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะมีส่วนช่วยกระจายโอกาสในการรับข่าวสารข้อมูล ใหกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อต่าง ๆ แต่วิทยาการเหล่านี้ย่อมไม่สามารถแทนบทบาทของหนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ได้ทั้งหมด เพราะความสามารถในการอ่านการเขียน ไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องมือเพื่อการรับรู้ข่าวสารจากภายนอกเท่านั้น แต่ยังช่วยในการเก็บรักษา วิเคราะห์พัฒนา ถ่ายทอดและสื่อสาร ข่าวสารข้อมูลให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดอีกด้วย

จากพระราชูปถัมภ์และเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับในปี ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นปีที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓ รอบ กระทรวงศึกษาธิการ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ อันเนื่องด้วยงานการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมของชาติจึงได้พิจารณาเห็นสมควรสนองพระราชดำริในการส่งเสริมให้ชุมชนได้มีห้องสมุด

เพื่อเป็นแหล่งความรู้ด้วยการริเริ่มดำเนินการโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนอำเภอ ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จำนวน ๓๗ แห่ง ในปีงบประมาณ ๒๕๓๔-๒๕๓๕ ซึ่งเป็นช่วงทศวรรษแห่งการส่งเสริมการรู้หนังสือขององค์การสหประชาชาติ

จากเหตุผลดังกล่าว จังหวัดชัยภูมิจึงได้วางโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีขึ้น จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นการเทอดพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓ รอบ นักพระกษัตริ์ โดยได้วางเป้าหมายที่จะจัดตั้งในพื้นที่อำเภอจัตุรัส ซึ่งเป็นอำเภอขนาดใหญ่ที่มีความเหมาะสมและความพร้อมในการก่อสร้าง ประกอบกับห้องสมุดประชาชนปัจจุบันยังไม่มีอาคารห้องสมุดถาวร โดยอาศัยอาคารสโมสรข้าราชการเป็นที่ให้บริการแก่สมาชิก ซึ่งอาคารดังกล่าวเป็นอาคารไม้ที่ชำรุดทรุดโทรมมาก และอาจจะเป็นอันตรายต่อผู้ใช้บริการ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมพระราชกุมารี เพื่อที่จะให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทอดพระเกียรติถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาส ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓ รอบ
๒. เพื่อเป็นแหล่งให้บริการความรู้ของประชาชนทุกรูปแบบ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นในระดับท้องถิ่น
๓. เพื่อเป็นศูนย์กลางจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน และศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

๓. วิธีดำเนินการ

๑. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงานในการดำเนินการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี
๒. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนในการดำเนินการก่อสร้าง
๓. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติจากจังหวัด
๔. ประสานงานขอที่ดินในการก่อสร้าง และหาเงินทุนสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน
๕. ดำเนินการก่อสร้าง
๖. จัดทำพิธีเปิดและให้บริการประชาชน

๔. งบประมาณ

ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ใช้งบประมาณในการก่อสร้างทั้งสิ้นจำนวน ๓ ล้านบาท โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดงบประมาณสนับสนุน จำนวน ๑.๕ ล้านบาท และจังหวัดหาเงินสมทบในการก่อสร้าง จำนวน ๑.๕ ล้านบาท

แนวทางในการหาเงินสมทบในการก่อสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี

๑. ขอรับการสนับสนุนจาก ดร.กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
๒. ขอรับการสมทบจากการจัดงานประจำปี ฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพระยาแล
๓. ขอรับการสนับสนุนจากโรงงานน้ำตาลอำเภอภูเขียว
๔. ขอรับการสนับสนุนจากธนาคารไทยพาณิชย์
๕. ขอรับการสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๖. ขอรับการสนับสนุนจากตระกูลพร้อมพันธ์ุ์
๗. ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ เอกชน ประชาชนทั่วไป

๕. สถานที่ก่อสร้าง

บริเวณที่จะก่อสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงที่ ขย.๖๕ ตั้งอยู่บริเวณสามแยกถนนโกสีย์ติดกับถนนชัยภูมิ - สีคิ้ว มีพื้นที่จำนวน ๒ ไร่

๖. สิ่งก่อสร้างและการจัดบริเวณห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี มีดังนี้

๑. อาคารห้องสมุดประชาชน ๒ ชั้น	๑ หลัง
๒. อาคารสำนักงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ	๑ แห่ง
๓. โรงจอดรถ	๑ แห่ง
๔. สวนสุขภาพ	๑ แห่ง
๕. สนามเด็กเล่น	๑ แห่ง
๖. ศาลาเอนกประสงค์	๒ แห่ง
๗. บริเวณสวนหย่อมและสวนสมุนไพร	๑ แห่ง
๘. ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑ แห่ง

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

พฤศจิกายน ๒๕๓๓ - ธันวาคม ๒๕๓๔

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนได้มีโอกาสร่วมเทอดพระเกียรติ แต่องค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสที่พระองค์ทรงมีพระชนมายุครบ ๓ รอบ ในปี พุทธศักราช ๒๕๓๔
๒. ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ในพื้นที่อำเภอจตุรรมีสถานศึกษา หาความรู้ทุกสาขาวิชา ในอันที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนา และปรับปรุงชีวิตและ ความเป็นอยู่ของตนให้ดียิ่งขึ้น

ลงชื่อ ชานนท์ พงศ์อุดม ผู้เสนอโครงการ
(นายชานนท์ พงศ์อุดม)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครพนมรักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ

ลงชื่อ อ่าง เจลียวฉลาด ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายอ่าง เจลียวฉลาด)

สำเนาถูกต้อง

ศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

ลงชื่อ เรือตรี สุนัย ณ อุบล ผู้อนุมัติโครงการ
(สุนัย ณ อุบล)

(นายสุรศักดิ์ วงศ์สุรศิลป์)

อาจารย์ ๒ ระดับ ๖

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

สานต่อ เพื่อก่อสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจตุรัส

ชีวิต อุจวาทิ

โครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจตุรัส

เนื่องในมิ่งมงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๓๖ พรรษาในปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ กระทรวงศึกษาธิการได้ขอพระราชทานพระราชานุญาต ดำเนินโครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี จำนวน ๓๗ แห่ง ในอำเภอต่าง ๆ ทั่ว ประเทศ

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิซึ่งรับผิดชอบงานห้องสมุดประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ จึงได้นำโครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมพระเกียรติ เสนอในที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัด ซึ่งมีเรือตรี ดร.สุนัย ณ อุบล ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิเป็นประธาน มติที่ประชุมเห็นด้วยว่า สมควรดำเนินโครงการและกำหนดให้อำเภอจตุรัสเป็นสถานที่ที่จะดำเนินการ เพราะเป็นอำเภอใหญ่ และยังไม่มียาคารห้องสมุดประชาชนที่ถาวร

วันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๔ เวลา ๑๐.๓๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ เรือตรี ดร.สุนัย ณ อุบล ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ เป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์

สานต่อ

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มีคำสั่งย้ายผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั่วประเทศ ในจำนวนนี้ มีนายชานนท์ พงศ์อุดม ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมาและนายชีวิต อุจวาที ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสกลนคร ย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ การสานต่อโครงการก็ได้หยุดดำเนินการไปตามการโยกย้ายของผู้บริหารศูนย์ นายชีวิต อุจวาที ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ ก็ได้ดำเนินการสานต่อโครงการเรื่อยมา และด้วยพระบารมีล้นเกล้าของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และอาณิสสส์ของเรือตรีดร. สุนัย ณ อุบล ผู้ว่าราชการจังหวัด ชัยภูมิ จึงได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดทั้งความร่วมมือร่วมใจจากชาวชัยภูมิ ทำให้การดำเนินการตามโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตลอดมา

นายชีวิต อุจวาที ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสกลนคร (ขณะนั้น)
เข้าพบเรือตรีดร. สุนัย ณ อุบล ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ในวันวงศศิลาฤกษ์ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๔

การดำเนินการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ในระหว่างการดำเนินการก่อสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเป็นองค์ประธานประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์รัชกาลที่ ๕ และเปิดตึกสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดชัยภูมิ ณ บริเวณศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ ในระหว่างเสด็จพระราชดำเนินพระองค์ทรงแวะพักผ่อนพระอิริยาบถ ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส เป็นการส่วนพระองค์

ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส จึงเป็นห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี แห่งเดียวในประเทศไทย ที่พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ เสด็จเยี่ยมในระหว่างการก่อสร้าง นับเป็นศิริสวัสดิมงคลสูงสุดและนำความปลาบปลื้มปิติอย่างหาที่สุดมิได้มาสู่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการก่อสร้างห้องสมุดประชาชนแห่งนี้

พลังความตั้งใจของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชาวชัยภูมิ โดยการนำของ เรือตรี ดร. สุนัย ณ อุบล ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งท่านได้ให้ความสนใจ ท่วงโยเป็นอย่างยิ่ง ท่านได้ไปตรวจความก้าวหน้าการก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งการเตรียมการเพื่อทำพิธีเปิด ท่านก็ได้เชิญคณะกรรมการจากภาครัฐและเอกชน มาร่วมประชุม ในการพิจารณาปรับปรุงและตกแต่งเพื่อเตรียมการพิธีเปิดต่อไป หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มอบหมายให้ นายชาติชาติตรี โยสีดา เลขาธิการกรมการศึกษานอกโรงเรียน และ

การประชุมเพื่อเตรียมการพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชกุมารี' อำเภอจัตุรัส ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ โดย เรือตรี ดร. สุนัย ณ อุบล ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

นายสัจด์ สันตะพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาร่วมประชุมด้วยตลอดทั้งในระดับอำเภอ นายบรรพต บุณนาค นายอำเภอจัตุรัส ได้เอาใจใส่ดูแลและให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเป็นอย่างดี

จากพลังศรัทธาของประชาชน พลังความตั้งใจของชาวชัยภูมิที่มุ่งมั่นจะสนองพระราชปณิธานที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงต้องการให้มี **“ห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภท สำหรับประชาชน”** ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอจัตุรัส จึงสำเร็จด้วยความสมบูรณ์และภาคภูมิใจอย่างยิ่ง...

ราชพฤกษ์ ไม้พุ่มทรงกลมประจำห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ประดิษฐ์ วงศ์พรหม.....รวบรวม

ราชพฤกษ์ Golden Shower Tree/Purging Cassia

Cassia fistula Linn.

LEGUMINOSAE

ชื่ออื่น คุณ ลมแล้ง

ราชพฤกษ์ เป็นไม้ยืนต้น สูง ๕-๑๕ เมตร ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับใบย่อยรูปไข่หรือรูปวงรี กว้าง ๔-๘ ซม. ยาว ๗-๑๒ ซม. ดอกช่อออกที่ปลายกิ่ง ห้อยเป็นโคมระย้า กลีบดอกสีเหลือง ผลเป็นฝักกลม สีน้ำตาลเข้มหรือดำ เปลือกแข็ง ผิวเรียบ ภายในมีผนังกันเป็นห้อง แต่ละห้องมีเมล็ด ๑ เมล็ด หุ้มด้วยเนื้อสีดำเหนียว ตำรายาไทยใช้เนื้อหุ้มเมล็ดแก้ท้องผูก ขับเสมหะ ดอกแก้ไข้ เป็นยาระบาย แก่นขับพยาธิไส้เดือน พบว่าเนื้อหุ้มเมล็ดมีสารกลุ่มแอนทราควิโนน จึงมีสรรพคุณเป็น ยาระบาย โดยนำเนื้อหุ้มเมล็ดซึ่งมีสีดำเหนียว ขนาดก้อนเท่าหัวแม่มือ (ประมาณ ๔ กรัม) ต้มกับน้ำ ใส่เกลือเล็กน้อย ต้มก่อนนอน มีข้อควรระวังเช่นเดียวกับชุมเห็ดเทศ

เมืองสีมูม (อำเภอจตุรัส)

มรดก ห้วพิทักษ์ รวบรวม

เมืองสีมูมหรืออำเภอจตุรัสอยู่ห่างอำเภอเมืองไปทางทิศใต้ ๓๘ กิโลเมตร ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่ถนนโกสีย์ หมู่ที่ ๑ บ้านกอก ตำบลบ้านกอก มีเนื้อที่ ๑,๑๒๔ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๒ ตำบล ๑๒๒ หมู่บ้าน

ประวัติ :

เจ้าเมืองจตุรัสคนแรก คือ พระนรินทร์สงคราม นามเดิมชื่อ "ทองคำ" ทราบว่าบรรพบุรุษเป็นคนลาวอพยพมาจากเวียงจันทน์ ได้มาตั้งหลักฐานอยู่ที่บ้านนารายณ์ ปัจจุบันอยู่ในเขตตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา นายทองคำผู้นี้เป็นคนมีความรู้ความสามารถทางโหราศาสตร์และอยู่ยงคงกระพัน ชาวบ้านเคารพนับถือ พวกกันเรียกว่า อาจารย์คำ

เมื่อปีชกาล พ.ศ.๒๓๑๓ พระเจ้าตากสินยกกองทัพขึ้นมาปราบชุมนุมเจ้าพิมาย ซึ่งมีกรมหมื่นเทพพิพิธเป็นหัวหน้า อาจารย์คำ ได้ปรึกษากับชาวบ้านว่า พระเจ้าตากสินยกทัพมาด้วยพระองค์เอง มีทหารล้นฝีมือดี ควรจะพากันเข้าไปสวามิภักดิ์ดีกว่าที่จะขัดขวาง เพราะจะทำให้ญาติพี่น้องล้มตายเป็นอันมาก ชาวบ้านนารายณ์เห็นด้วย อาจารย์คำจึงพาชาวบ้านเข้าไปสวามิภักดิ์พระเจ้าตากสินและอาสาเข้าร่วมทัพพลวงตีด่านจอหอจนแตก ได้แสดงความกล้าหาญในการรบเป็นที่พอพระทัย จึงปูนบำเหน็จความชอบให้เป็นพระนรินทร์สงคราม เจ้าเมืองสีมูม

เมื่อพระยานรินทร์สงคราม ถึงแก่กรรม บุตรชายก็ได้เป็นเจ้าเมืองสืบต่อจากบิดา โดยได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าให้เป็นพระยานรินทร์สงคราม เช่นกัน

พระยานรินทร์สงครามคนใหม่ (ดั่ง) พิจารณาเห็นว่า เมืองสีมูมเดิมไม่เหมาะสมที่จะเป็นเมืองใหญ่ จึงย้ายมาอยู่ทางทิศเหนือของเมืองสีมูมเดิม ห่างจากที่เดิม ๔.๘ กิโลเมตร ซึ่งเป็นทำเลที่เหมาะสม พื้นที่อุดมสมบูรณ์ ได้ขุดสระน้ำขนาดกว้าง ๗๕ เมตร ยาว ๑๒๐ เมตร ลึก ๒.๕๐ เมตร ปัจจุบันสระนี้ก็ยังมีอยู่ (บ้านสระสี่เหลี่ยม)

เมื่อปี พ.ศ.๒๓๖๔ ตรงกับรัชสมัยรัชกาลที่ ๓ เจ้านุวงศ์คิดการกบฏ คุมกองทัพเดินทางมาถึงเมืองสีมูม ได้เกลี้ยกล่อมพระยานรินทร์สงครามให้ร่วมมือด้วย พระยานรินทร์ยอมเข้าด้วย นำกำลังราษฎรไปร่วมตั้งค่ายใหญ่ที่หนองบัวลำพู เจ้านุวงศ์ให้พระยานรินทร์เป็นนายค่ายคุมกำลัง ๓,๐๐๐ คน เจ้านุวงศ์ ไปตั้งค่ายอีกค่ายหนึ่งที่เขาสารเป็นค่ายใหญ่

ครั้นวันเสาร์ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๓๗๐ ท้าวหลวงจากนครราชสีมายกมาตั้งค่ายที่น้ำเชิง ท้าวหน้ายกกำลังเข้าตีค่ายพระยานรินทร์สงครามแตก จับพระยานรินทร์สงครามส่งให้กรมพระราชวังบวรสถานมงคล แม่ทัพหลวง แม่ทัพทรงดำริเห็นพระยานรินทร์สงครามมีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวมีฝีมือในการรบ ถ้าหากได้ใช้ในงานราชการก็จะเป็นประโยชน์ จึงทรงรับสั่งถามว่า ถ้าทรงขุบเลี้ยงให้รับราชการต่อไปจะเอาหรือไม่ พระยานรินทร์สงครามถือว่าตนเป็นทหาร เมื่อยอมเข้ากับเจ้าอนุวงศ์และรบกับทัพไทยแล้วแพ้ก็น่าอายมากอยู่แล้วหากจะหวนไปเข้ากับไทยอีกก็จะเป็นที่ตำหนิแก่คนทั้งปวงจะเป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่ดีแก่คนรุ่นหลัง จึงปฏิเสธ แม่ทัพจึงสั่ง ประหารเสีย

เมื่อปราบกบฏเจ้าอนุวงศ์เรียบร้อยแล้ว จึงทรงโปรดเกล้าแต่งตั้งให้บุตรชายคนโตของพระยานรินทร์สงครามเป็นเจ้าเมืองต่อจากบิดา พระยานรินทร์สงครามคนใหม่ได้ปรึกษากับกรมการเมืองย้ายเมืองไปอยู่ทางทิศเหนือของเมืองสี่มุมเดิม ระยะห่างจากที่เดิมประมาณ ๖ กม. ที่ตั้งเมืองใหม่คือหนองบัวใหญ่ปัจจุบัน พระยานรินทร์สงครามคนนี้มีบุตร ๒ คน คนโตชื่อเสา คนเล็กชื่อบุญเข้าประมาณปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ พระยานรินทร์สงครามถึงแก่กรรม บุตรคนโตจะต้องไปรับหนังสือตราตั้งให้เป็นพระยานรินทร์ ต่อจากบิดาที่กรุงเทพฯ เมื่อเดินทางไปถึงนั้น บังเอิญเป็นช่วงที่เกิดโรคระบาด (อหิวาตกโรค) บุตรคนโตของพระยานรินทร์สงครามก็ป่วยเป็นโรคระบาด และเสียชีวิตลง คณะกรมการเมืองและญาติที่ไปด้วย ก็ขออนุญาตพระราชทานเพลิงศพที่กรุงเทพฯ เพราะระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงเมืองสี่มุมห่างไกลกันมากในสมัยนั้น ทนทางก็กันดารบุตรคนเล็กจึงได้รับพระราชทานหนังสือตราตั้งให้เป็นพระยานรินทร์สงครามแทนพี่ชาย

พระยานรินทร์สงคราม (บุญเข้า) ได้ย้ายเมืองไปอยู่ที่บ้านกอก ห่างจากที่เดิมไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๑.๒ กม. เพราะที่ใหม่มีทำเลดีกว่า น้ำไม่ท่วม

พระยานรินทร์สงคราม (บุญเข้า) มีบุตรชายคนโตชื่อทองดี เมื่อพระยานรินทร์สงคราม (บุญเข้า) ถึงแก่กรรม บุตรคนโตก็ได้เป็นพระยานรินทร์สงคราม (ทองดี) ต่อจากบิดา

ครั้น พ.ศ. ๒๔๓๖ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองตั้งกระทรวงต่าง ๆ มีเสนาบดีเป็นผู้บังคับบัญชา หัวเมืองต่าง ๆ ก็จัดระบบเป็นมณฑลจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยุบเมืองสี่มุม ตั้งเป็นอำเภอจตุรัสขึ้นตรงต่อจังหวัดชัยภูมิมณฑลนครราชสีมา หลวงรินทร์สงคราม (ทองดี) เป็นนายอำเภอจตุรัสคนแรก

สภาพภูมิศาสตร์

พื้นที่ของอำเภอจตุรัส เป็นที่ราบสูง มีภูเขาสูงอยู่ทางทิศตะวันตก พื้นที่เป็นที่ดอนสูง ๆ ต่ำ ๆ ทุกตำบลมีเนื้อดินคล้ายคลึงกัน คือเป็นดินปนทราย เก็บน้ำได้ดีพอสมควร เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ทุกชนิด มีลำน้ำชีไหลผ่านมาจากอำเภอหนองบัวแดง อำเภอบ้านเขว้า อำเภอจตุรัสแล้วไปออกจังหวัดขอนแก่น และลำคันฉู ไหลผ่านอำเภอบำเหน็จณรงค์มาอำเภอจตุรัส มีบึงที่มีน้ำขังตลอดปี ๕ แห่ง คือ บึงละหาน บึงกะฮาด บึงตาเนิน บึงหนองฉิม และบึงหนองบัวใหญ่

มีอาณาเขตติดต่อดังนี้.-

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ และอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับกิ่งอำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา และกิ่งอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

การคมนาคม

มีทางหลวงสาย ๒๐๑ ผ่านมาจากอำเภอสีคิ้ว อำเภอด่านขุนทด ไปจนถึงตัวจังหวัดชัยภูมิ และทางหลวงสาย ๒๐๕ ผ่านมาจาก อำเภอโนนไทย ไปอำเภอบำเหน็จณรงค์และเทพสถิต ออกไป จังหวัดลพบุรี มีทางรถไฟสายกรุงเทพ-หนองคายผ่านข้างที่ว่าการอำเภอห่างไปทางทิศใต้ประมาณ ๕๐๐ เมตร สถานีรถไฟอยู่ที่บ้านเดื่อ ตำบลกุดน้ำใส

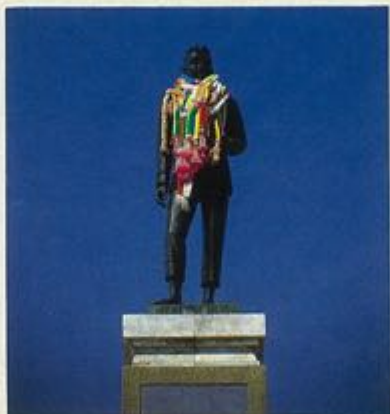
อาชีพ

ประชาชนประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ปลูกพืชไร่ประเภทมันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ปลูก และทำนา

สถานที่ท่องเที่ยว

มีบึงละหาน ซึ่งมีเนื้อที่กว่า 20,000 ไร่ กรมประมงได้นำพันธุ์ปลาสปีดต่าง ๆ มาปล่อย เพาะพันธุ์และขยายพันธุ์ มีนกนานาชนิด ทิวทัศน์สวยงาม อยู่ห่างจากทางหลวงสาย ๒๐๑ เข้าไปเพียง ๘๐๐ เมตร และมีบึงละหานลูกนก พื้นที่กว่า ๓,๐๐๐ ไร่ อยู่ที่ต.กะฮาด เหมาะที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยว สำหรับตกปลา

ชัยภูมิ...ที่ภูมิใจ

ชัยภูมิ

ชัยภูมินับเป็นจังหวัดใหญ่อันดับ ๔ ของภาคอีสานและเป็นอันดับ ๙ ของประเทศ มีพื้นที่ ๑๒,๗๗๘.๒๘๗ ตร.กม. ห่างจากกรุงเทพฯ ๓๓๐กม. ภูมิประเทศทางทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดขอนแก่น ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา ส่วนทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดลพบุรี

จำนวนประชากรมีทั้งสิ้น ๑,๐๐๔,๓๔๓ คน (ปี ๒๕๓๔) โดยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ กับ ๒ กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอแก้งคร้อ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอบ้านแท่น อำเภอคอนสาร อำเภอบ้านเขว้า อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเทพสถิต อำเภอหนองบัวระเหว กิ่งอำเภอกักตี่ชุมพล และกิ่งอำเภอเนินสง่า

ภูมิประเทศ

จังหวัดชัยภูมิประกอบด้วยป่าเขาร้อยละ ๕๔ นอกนั้นเป็นที่ราบสูง พื้นที่แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ด้วยทิวเขาที่ทอดผ่านส่วนกลางของจังหวัดจากทิศตะวันออกไปสู่ทิศตะวันตก ด้วยภูหยวก ภูอีเฒ่า ภูแลนคา ภูพังเหย เชื่อมต่อกับพระยาผ้ออันเป็นส่วนหนึ่งของ เทือกเขาเพชรบูรณ์ที่ทอดตัวเลาะเขตแดนตะวันตกจากอำเภอเทพสถิตผ่าน อำเภอหนองบัวแดง ไปจนถึงเขตอำเภอคอนสาร

แม่น้ำที่สำคัญได้แก่แม่น้ำชีที่มีต้นน้ำอยู่ในเขต อำเภอหนองบัวแดง และแม่น้ำพรม ซึ่งมีต้นน้ำอยู่ในเทือกเขาเขต อำเภอคอนสาร ถือเป็นแม่น้ำสำคัญของภาคอีสานด้วย

ประวัติศาสตร์

ปี ๒๓๖๐ แผ่นดินรัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีข้าราชการสำนักแห่งนครเวียงจันทน์ชื่อ "นายแล" อพยพครอบครัวและบริวารข้ามลำโขงมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจาน (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอสูงเนิน จ.นครราชสีมา) ต่อมาอพยพมาที่โนนน้ำอ้อมหรือซีลอง ห่างจากตัวเมือง ปัจจุบัน ๖ กม. มีคนอาศัยอยู่ ๑๓ หมู่บ้าน นายแลเก็บส่วยผ้าขาวไปบรรณาการเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ จึงได้บำเหน็จความชอบเป็น "ขุนภักดีชุมพล" เมื่อย้ายมาที่บ้านหลวงขุนภักดีชุมพลหันมาขึ้นต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยทองคำเข้ากรุงเทพฯ

ปี ๒๓๖๔ เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ เป็นกบฏเข้ายึดเมืองนครราชสีมา ขุนภักดี

ชุมพลพร้อมเจ้าเมืองใกล้เคียงยกกองทัพออกไปสมทบกับคุณหญิงโม ตีกระหนาบทัพเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายไป ทหารลาวที่ยังเหลือกระจัดกระจายอยู่มีความแค้นต่อขุนภักดีชุมพล จึงยกพวกเข้าจับขุนภักดีชุมพล และประหารชีวิตที่ได้ต้นมะขามใหญ่ริมหนองปลาเฒ่า บำเหน็จความชอบครั้งนี้แม้ตัวจะตายก็ยังได้เกียรติยศแก่ชีวิตโดยได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระยาภักดีชุมพล (แล) และได้รับความนับถือเลื่อมใสเป็นอย่างยิ่ง ชาวชัยภูมิจึงพร้อมใจร่วมกันสร้างอนุสาวรีย์ของท่านเพื่อเป็นมิ่งมงคลแก่ชาวชัยภูมิตราบเท่าทุกวันนี้

สถานที่ท่องเที่ยว

ชัยภูมิมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามด้วยทัศนียภาพของป่าเขา น้ำตก ถ้ำและสวนหิน คับคั่งด้วยแหล่งโบราณสถานที่น่าสนใจควรแก่การศึกษา คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้จังหวัดชัยภูมิเป็นเมืองท่องเที่ยวเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๗ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนี้

น้ำตกตาดโตน

ปราสาทภู

เขตอำเภอเมือง มีแหล่งท่องเที่ยว ทั้งส่วนที่เป็นประวัติศาสตร์และโบราณสถาน นับแต่อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพระยาแล ปราสาทภูหนองปลาเฒ่า ภูพระ สระหงษ์ ภูแฝก ภูเสมาทินทราย ยุคทวารวดีที่บ้านกุดโง้ง และรมณีสถาน เช่น อุทยานแห่งชาติตาดโตน น้ำตกผาเอียงและตาดฟ้า

อำเภอคอนสวรรค์ บึงวาง มีนกเป็ดน้ำกว่า ๔๐,๐๐๐ ตัว พระพุทธรูปหินทรายแกะสลัก หลวงพ่อใหญ่ และพระธาตุหนองสามหมื่นส่วนเขตอำเภอคอนสารมี เขื่อนจุฬาภรณ์ ทอดตัวกั้นลำน้ำพรมระหว่างขุนเขาเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า และยังเป็นที่ตั้งที่ทำการของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ มีเขื่อนห้วยกุ่มสำหรับเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

ป่าหินงาม

เขื่อนจุฬาภรณ์

เขตอำเภอหนองบัวแดง มีถ้ำสวยงาม ตั้งแต่ถ้ำดิน ถ้ำพระ ถ้ำวัวแดง ถ้ำแก้ว ถ้ำลูกกรง และหน่วยพิทักษ์สัตว์ป่าลาดนกเง่า ผาแก้ง ส่วนในเขตอำเภอเทพสถิตมีป่าหินงามทุ่ง

ดอกกระเจียวหลายล้อมด้วยน้ำตกใหญ่น้อย เช่นน้ำตกเทพพนา น้ำตกเทพประทาน และบริเวณที่เรียกว่าสุดแผ่นดินอันเป็นจุดสุดขอบที่ราบสูงในเขตอำเภอบ้านเขว้ามีแหล่งทอผ้าไหม และทำผ้าซิดลือชื่อ ส่วนเขต อำเภอจัตุรัสมีบึงละหานซึ่งเป็นแหล่งขยายพันธุ์ปลาที่มีเนื้อที่กว้าง ๑๘,๐๐๐ ไร่ มีนกเป็ดน้ำอาศัยอยู่นานาชนิด

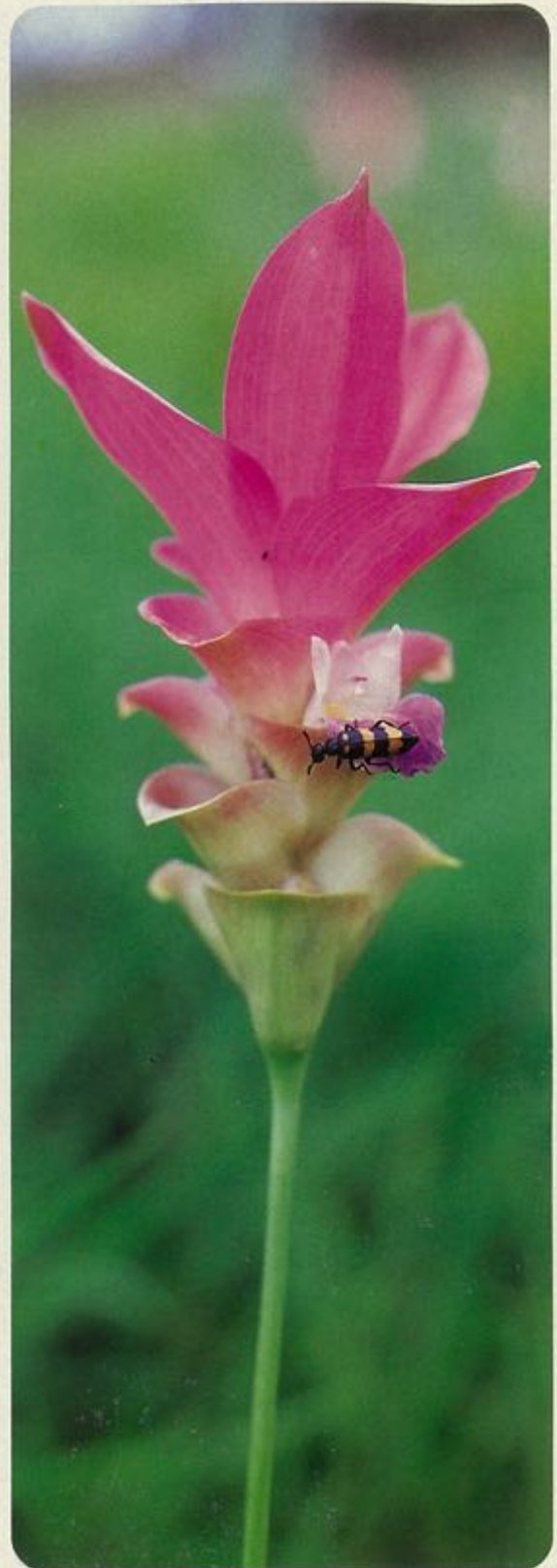
ศิลปวัฒนธรรมและงานประเพณี

ร้อยละ ๙๙ ของคนชัยภูมิมีวัฒนธรรม และประเพณีอยู่ในฮีตสิบสอง คองสิบสี่เช่น ชาวอีสานทั้งปวงจะมีแตกต่างกันไปบ้างก็ในรายละเอียด บางอย่างเท่านั้นเช่นนาฏศิลป์ (มีท่ารำ ชัยภูมิ) ประเพณีพ่อนผีฟ้า และงานประจำปีฉลอง อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพระยาแล ระหว่างวันที่ ๑๒-๒๐ มกราคม ของทุกปี

ของที่ระลึก

ชัยภูมิมีสินค้าที่ระลึกที่เลื่องชื่อคือ ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าซิด และสินค้าพื้นเมืองที่ทำมาจากผ้าทอมากมาย ทั้งยังมีไส้กรอกพื้นเมืองรสชาติแซบหลาย

ผ้าภาคอีสาน

เรือดรี ดร.สุนัย ณ อุบล

สภาพภูมิศาสตร์ภาคอีสาน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หรือคนทั่วไปเรียกว่าภาคอีสาน มีพื้นที่ประมาณ ๑ ใน ๓ ของประเทศไทย มีประชากรประมาณ ๒๐ ล้านคน ซึ่งเป็นจำนวน ๑ ใน ๓ ของประเทศ ภาคอีสานตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคราชภูมิประเทศทั้งหมดยกตัวสูงขึ้นเป็นขอบชั้น แยกตัวออกจากภาคกลางอย่างชัดเจน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ จังหวัด ความน่าสนใจของแผ่นดินที่ราบสูงโคราช คือ พบร่องรอยของมนุษย์สมัยยุคหิน เช่น เครื่องมือกระเทาะ เครื่องมือขัดหิน นอกจากนี้ยังพบหลักฐานของชุมชนโบราณที่บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีอายุประมาณ ๖,๐๐๐ ปี ภาพเขียนตามผนังถ้ำและหน้าผาตามริมแม่น้ำโขงของมนุษย์โบราณในสังคมล่าสัตว์ เช่น ผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี เขาวงพระจันทร์ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา อายุประมาณ ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ ปี และพบหลักฐานของชุมชนโบราณกระจายอยู่อีกหลายแห่ง อาทิ บ้านธารประสาธ จังหวัดนครราชสีมา บ้านก้านเหลือง จังหวัดอุบลราชธานี อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และตามลุ่มแม่น้ำมูลซึ่งอาจกล่าวได้ว่าบนที่ราบสูงโคราชแห่งนี้มีร่องรอยของประวัติศาสตร์และโบราณคดีสืบเนื่องต่อกันมาทุกยุคทุกสมัย

ประวัติศาสตร์ภาคอีสาน

อีสานเป็นแหล่งอารยธรรมสำคัญของภูมิภาคที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์โบราณของกลุ่มประเทศไทย ลาว เขมร ฯลฯ แต่นักวิชาการไทยมักไม่สนใจศึกษาอีสาน เมื่อไม่สนใจศึกษา ก็ทำให้ไม่เข้าใจร่องรอยต่าง ๆ ท้ายที่สุดจึงพากันสรุปง่าย ๆ ว่าอีสานไม่มีประวัติศาสตร์และถึงจะมีประวัติศาสตร์อยู่บ้างก็ไม่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทย

ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๑ ซึ่งเป็นยุคต้นของประวัติศาสตร์มีหลักฐานจากจดหมายเหตุจีน ซึ่งบันทึกโดยหลวงจีนปาเทียน และหลวงจีนอึ้ง ระบุว่าอาณาจักรฟูนัน (หรือพนม) สามารถผลิตผ้าไหม และผ้าแพร เป็นสินค้าซื้อขายแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ แล้วมีผู้สันนิษฐานว่าอาณาจักรนี้มีบริเวณครอบคลุมประเทศกัมพูชา เวียดนาม และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยปัจจุบัน พวกชนชั้นสูงของฟูนัน มีเครื่องนุ่งห่มที่ทอด้วยไหมเงิน ไหมทอง หากผู้หญิงใช้ผ้าคลุมชนิดหนึ่ง รูปคล้ายหมวกแขก ผู้คนส่วนใหญ่มีเครื่องนุ่งห่ม ลูกผู้ดีมีตระกูลจะสวมใส่และนิยมเครื่องประดับที่เป็นสร้อยคอทองคำหรือเครื่องใช้ที่ทำด้วยเงิน

ยุคเจนละ (อีสานปุระ) อาณาจักรเจนละร่วมสมัยกับทวารวดีประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๓ ปรากฏหลักฐานจากจารึกกล่าวพาดพิงถึงกษัตริย์พื้นเมืองในช่วงเริ่มแรกของอาณาจักรเจนละที่เมืองเตยเขตยโสธร อุบลราชธานี ตั้งแต่เรื่องราวของกษัตริย์สมัยเริ่มต้น กับหลังแบบสมโมรีแลไพรมงตลอดจนจารึกของพระเจ้าจิตรเสน ซึ่งพบหนาแน่นที่สุดในแถบนี้ แต่อายุของหลักฐานที่เก่าที่สุด คือทับหลังและปราสาทหินอยู่ในเขตอุบลราชธานีใกล้ปากแม่น้ำมูลชวนให้เชื่อว่าเขตอุบลราชธานียโสธรคือหัวใจของเจนละ

บันทึกจดหมายเหตุจีนที่กล่าวถึงความเป็นอยู่ของผู้คนในอาณาจักรแห่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่นุ่งห่มจำแนกให้เป็นความแตกต่างทางชนชั้นและระหว่งอาณาจักรมีการไหลเวียนของผ้า ทำให้อาจประเมินได้ว่าเทคนิคการทอผ้า ย้อมผ้า และลวดลาย ตลอดจนแนวคิดที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังคงจะมีการถ่ายทอดผสมผสานกันอย่างใกล้ชิด

ภาษาทรงของพระเจ้าแผ่นดินมีมูลค่าเป็นเงิน ๓-๕ ตำลึง เป็นภาษาที่สวยงามและปราณีตที่สุด หลักฐานอันนี้พอจะชี้ให้เห็นว่าการทอผ้ามีมาในอีสานตอนใต้ตั้งแต่สมัยฟูนันจนถึงสมัยเจนละเป็นต้นมา

เมื่อขอมเสื่อมอำนาจลงลาวได้อพยพมาตั้งหลักแหล่ง ๒ กลุ่มใหญ่ กลุ่มแรกได้แก่พระครูโพนเสม็กแล้วได้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่นครจำปาศักดิ์ มีกษัตริย์ครองเมืองและอีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มที่ไปตั้งบ้านเมืองที่กาฬสินธุ์อีกกลุ่มหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดเท่าที่มีการอพยพมาคือกลุ่มพระวอพระตามีผู้อพยพประมาณ ๕๐,๐๐๐คน ตั้งเมืองอยู่ที่หนองบัวลุ่มภู (หนองบัวลำภู) และมีเมืองหน้าด่านที่สำคัญคือเมืองภูเขียวและเมืองภูเวียง ต่อมากลุ่มจากหนองบัวลุ่มภู ถูกรุกรานจึงอพยพหนีไปพึ่งนครจำปาศักดิ์ ต่อมาขอขึ้นกับพระเจ้ากรุงธนบุรี จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกจึงได้สถาปนา "เมืองอุบลราชธานีศรีวราลัยประเทศราช" โดยเป็นเมืองขึ้นกับกรุงเทพฯ

ดังนั้นวัฒนธรรมของคนในภาคอีสานจึงมีความหลากหลาย และแตกต่างตามชาติพันธุ์ดังกล่าว อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมส่วนใหญ่ของภาคอีสานได้รับมาจากลาวและเขมรตลอดจนกลุ่มชาติพันธุ์ย่อยบางส่วน

วิถีชีวิตในสังคมอีสาน

อีสานเป็นแหล่งรวมของกลุ่มชนหลายวัฒนธรรมที่ตั้งภูมิลำเนาสอดคล้องกันต่างก็ยึดมั่นในจารีตประเพณี สังคมเผ่าพันธุ์ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งก็ปรับวิถีชีวิตเข้าหากันอย่างประนีประนอม

การทอผ้าในภาคอีสาน

อีสานมีการทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายกันอย่างแพร่หลาย ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นหนักในการทอผ้าไหม ส่วนผ้าฝ้ายมีการทอบ้างเป็นบางท้องถิ่น การทอผ้าของหญิงชาวอีสานสะท้อนให้เห็นแง่คิดหลายประการ

ประการแรก เพื่อสนองต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐานและความต้องการทางเศรษฐกิจของครอบครัว
ประการที่สอง เพื่อแสดงความเป็นผู้หญิงเพราะการทอผ้าต้องใช้ความปราณีตละเอียดอ่อน ความอดทนซึ่งเป็นอุปนิสัยของผู้หญิง ดังนั้นในบรรดาคติของอีสาน จึงกล่าวถึงการทอผ้านั้นเป็นของคู่กับผู้หญิง ผู้หญิงจะต้องมีอุปกรณ์สำหรับทอผ้าเป็นของตัวเอง ซึ่งปรากฏในวรรณคดีอีสานเรื่องท้าวคำฟอง ตอนนางแสนสี มารดาของนางบัวทองรำให้คิดถึงลูกสาวที่ตายไปว่า

“แม่ก็ทิวทอดให้ทุกค่ำวันคืน ก็บ่ทวายทวงทุกซ้อยู่อ่อนหลายมืออันว่าหลาเข็มฝ้ายสายใยลูกแม่ก็ยังนา ผูกหมู่ช่าหลอกเจ้ายังพร้อมชวนแม่มา”

ประการที่สาม การทอผ้าเป็นเครื่องแสดงความพร้อมในวัยที่จะมีครอบครัวได้ ดังคำกล่าวโบราณของอีสานว่า “ตำทากีบเป็นแจ ตำแพรกีบเป็นกระตาดต้อน เลี้ยงหมอนกีบอยู่โตลูกโตนอน แล้วก็อยากมีผ้า” ดังนั้น ผ้าจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมบางอย่าง เช่น พิธีแต่งงานฝ้ายหญิงจะต้องนำผ้ามาเป็นเครื่องสมมา หรือเครื่องสสมมาให้แก่บิดา มารดา ของฝ้ายเจ้าบ่าวสันนิษฐานว่าโบราณบิดามารดาของเจ้าบ่าวคงอยากรู้ความปราณีตความมีระเบียบหรือความสามารถของลูกสะใภ้จากผืนผ้าว่าจะมีมากน้อยแค่ไหน

ชนชั้นสูงในเมืองอุบลก็มีทัศนคติในเรื่องผ้าอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากที่มีทัศนคติเหมือนชาวบ้านท้องถิ่นอื่นทั่วไปแล้ว เช่น ลวดลายสีสันทัน ความปราณีตในการทอ เป็นเครื่องชี้วัดของชนชั้นได้ ยิ่งกว่านั้นเจ้านายและคนชั้นสูงจะนุ่งผ้าไหมอยู่แต่ในบ้าน หรือใช้ในโอกาสที่ไม่ค่อยสำคัญ หากโอกาสที่สำคัญ ๆ เช่น งานฮอตสงฆ์ หรืองานบุญจะต้องนุ่งชิ้นไหมดำ ไหมเงิน ซึ่งมีราคาแพงกว่าชิ้นไหมธรรมดาประมาณ ๒๐ เท่า หากใครนุ่งผ้าฝ้ายถือว่าสิ้นไร้ไม้ต้อ หรือพวกไพร่

ผ้าห่อพระคัมภีร์ อายุกว่าร้อยปี

ผ้าจีนซิดไหมคำทอลอกลาย
ผ้าห่อพระคัมภีร์

ผ้าปูม ทอลอกแบบลายผ้าชนะ
เลิศปี 2535

ผ้ารุ่งนาค

ผ้าปกหัว

เปรียบเทียบไหมมัดหมี่ ไทย ลาว เขมร

ผ้าคลุมโลงศพ

จีนทิวมุก มัดหมี่

ผ้าไหม ผ้าไหมเป็นของคู่กับคนอีสานเกือบเรียกว่า ผ้าไหมเป็นวัฒนธรรมของคนอีสาน เพราะคนอีสานใช้ผ้าไหมแต่งกายตั้งแต่ชาวบ้านจนถึงคนชั้นสูง ผ้าไหมมีมาตั้งแต่สมัยอาณาจักรเจนละ แต่ก็ไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่าการทำกันมาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ที่น่าสังเกตบริเวณรอยต่อ ๓ประเทศ ได้แก่

ประเทศไทยแถบอีสานใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตอนใต้และเขมรตอนเหนือ
ทำผ้าไหมได้ปราณีตสวยงามที่สุด

ประเภทของผ้าอีสานที่น่ารู้

- **ชิ้นมัดม้ายหรือชิ้นไหมควบ** เป็นชิ้นโบราณที่นิยมใช้กันมากไม่ว่าจะเป็นคนมีอายุ หรือวัยรุ่น
รูปแบบของผ้ามัดม้าย หรือไหมควบ ประกอบด้วยผ้า ๓ ส่วน คือ หัวชิ้นตัวชิ้นและตีนชิ้นที่เป็นเช่นนี้
อาจจะเป็นเพราะฝีมือในสมัยโบราณอาจจะไม่กว้างเหมือนในสมัยปัจจุบัน จึงต่อด้วยหัวชิ้น และตีนชิ้น
จึงจะได้ความยาวเข้ากับลำตัวตามที่ต้องการ หรืออาจจะเป็นเพราะชิ้นมัดม้ายหรือชิ้นไหมควบเป็น
ลายที่ละเอียด เล็กมากจนบางครั้งไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า แต่ผืนผ้ามีความลื่นไหลและ
มัน จึงเน้นความงามไปที่หัวชิ้น ซึ่งจะต้องทอเป็นผ้าขัดไหมหรือฝ้าย ส่วนใหญ่จะใช้ผืนสีแดง เพื่อจะ
เห็นความเด่นชัดยิ่งกว่านั้นที่ตีนชิ้นหรือเชิงชิ้นก็จะทอเป็นผ้าขัดสลบสีโดยใช้ไหมหรือฝ้ายตามแต่ฐานะ
เจ้านายชั้นสูงจะใช้ไหมคำหรือไหมเงินทอเป็นผ้าขัดไหมคำหรือไหมเงินซึ่งแสดงถึงฐานะซึ่งต่างไปจากคน
ธรรมดาตานั้น ความงามจึงเน้นที่หัวชิ้น และตีนชิ้นเป็นสำคัญ บางคนให้ความเห็นว่าในสมัยโบราณ
การทอผ้าไหมที่จะให้ดีต้องทอด้วยไหมน้อยหรือยอดไหม การที่ใช้ผ้าชิ้นทอด้วยไหมน้อยเพียงตัว
ชิ้นไม่มีหัวชิ้นซึ่งทอด้วยผ้าขัดไหมหยาบ ๆ หรือฝ้ายอาจทำให้ผ้าห่อหลุดลงมาได้ ส่วนที่มีตีนหรือเชิง
ชิ้นนั้นการทอตีนชิ้นด้วยวิธีเก็บขัดไหมหรือฝ้ายอย่างหนา หรือไหมคำก็ตามเพื่อกันไม่ให้ผ้าชิ้นปลิว
เมื่อมีลมพัดแรง ๆ

การทำชิ้นมัดม้ายนั้นคือการนำไหม ๒ เส้น ภาษาอีสานเรียกว่า ไหมก้อม หรือไหมควบซึ่งเป็น
การนำเส้นไหม ๒ เส้น มาตีเกี่ยวให้เป็นเส้นเดียวกัน นั่นเอง ไหม ๒ เส้นนี้หากมี ๒ สีต่างกัน
เรียกว่าไหมควบมัดม้าย ซึ่งบางคนเรียกว่าไหมหางกระรอก เพื่อให้เกิดสีลื่นไหล ลื่นเป็นมัน เมื่อใช้
เป็นเส้นพุ่งนำไปทอจะทำให้ผ้าหนา หากไหม ๒ เส้นสีเดียวกันนำมาตีเกี่ยวให้เป็นเส้นเดียวกันเรียกว่า
ไหมควบ เพื่อให้เป็นเส้นพุ่งนำไปทอผ้าชิ้นไหมควบนี้เป็นชิ้นเนื้อหนามีความลื่นมัน

- **ชิ้นหมี่** ชาวอีสานดั้งเดิมไม่เรียกชิ้นหมี่ว่า "ชิ้นมัดหมี่" เพราะผ้าที่มัดหมี่นั้นใช้เป็นเครื่อง
ห่อหุ้มสำหรับสตรีนุ่งเท่านั้น ไม่ได้นำไปใช้ตัดเย็บเป็นชุดทั้งเสื้อและกระโปรง เช่นในปัจจุบันยิ่ง
กว่านั้นในปัจจุบันผู้ชายเอามาตัดเสื้อพระราชทาน เสื้อเชิ้ต เสื้อฮาวาย บางคนตัดเป็นชุดพระราช
ทานแขนยาว ใช้ในงานทูล ๆ ก็มี แล้วแต่ลาย ปัจจุบันจึงเรียกรวม ๆ ว่า "ผ้ามัดหมี่" ซึ่งเปลี่ยนจาก "ชิ้น"
มาเป็น "ผ้า" ก็น่าจะถูกต้อง

- **ผ้าชิ้นไหมเงินไหมคำ** เป็นผ้าชิ้นที่ใช้ไหมธรรมดาเป็นเส้นยืนหรือเส้นเครือและใช้ไหมเงิน
หรือไหมคำซึ่งเป็นวัสดุสังเคราะห์มาทอแบบเก็บขัด การทอผ้าชนิดนี้ต้องใช้ความสามารถสูงและมี
แบบอย่างจึงจะทอได้ เวลาจะยกดอกจะต้องมีผู้ช่วยอีกคนหนึ่งถึงจะทอได้ ลายที่จะทอผ้าชนิดนี้ส่วน
มากผ้าเมืองอุบลจะใช้ทอเป็นลายแนวตั้งขนานกับลำตัว ได้แก่ลายสร้อยดอกหมาก ลายสร้อยดอกพรว
น ขิดดอกแก้ว ขิดดอกพิกุล และขิดลายกระจับผ้าชนิดนี้ใช้เฉพาะกลุ่มสตรีเจ้านาย และชนชั้นสูงของ
เมืองอุบล ยังไม่พบผ้าชนิดนี้ทอในจังหวัดอื่นในภาคอีสาน ในวรรณคดีอีสานเกี่ยวกับผ้าไหมคำ

เรื่องสังข์ศิลป์ไชย "เมื่อนั้นสินไชย ถ้าผลายเชิงไชยท่อกี้จึงเห็นหลายแม้งมะโนไท้ใคร่ประสงค์ มาเลือกแหล่มผืนอาดเอาแดงชื่อว่าทุมพรเพรียงพราสี่แสงฟ้า ผืนหนึ่งโกใส่สิ่งสิพร่าพื้นต่าง ควรค่าล้านค่าเข็มส่วนสม ผืนนี้เป็นแผ่นผ้าเชิงสอดค่าเหลือง"

- **ผ้าซิ่นมุก** เป็นผ้าซิ่นโบราณชนิดหนึ่งของอุบลซึ่งทออยากมาก และจะต้องใช้ความพยายามใช้เวลาหลายเดือน ใช้ความสามารถและความประณีตจึงจะสามารถทอเป็นผืนได้ เพราะการทอนั้นจะต้องทอทั้งวิธีทอชิดทอจก บางผืนจะทอผ้ามัดหมี่รวมในผืนเดียวกัน การทอจะทอทีละช่องหรือตาราง ซึ่งช่องหนึ่งจะมีความกว้างประมาณ ๒ นิ้ว โดยการเก็บชิดแต่ละช่อง และขณะเดียวกันก็จะทอจกให้เป็นลายกระจั๊ว โดยใช้กระสวยประจำช่องแต่ละช่องซึ่งไม่ต่ำกว่า ๑๒ อัน ผ้าซิ่นมุกเมืองอุบลจะใช้เส้นยืนเป็นลายทิวเหมือนซิ่นทิว ในขณะที่เดียวกันก็จะเก็บชิดเป็นลายตั้ง และทอจกเป็นส่วนประกอบของผ้าซิ่น ซิ่นประเภทนี้จะไม่ต่อตีนแต่จะต่อหัวซิ่นเป็นลายจกดาว มีผู้ทอได้เพียงคนเดียวซึ่งเป็นเชื้อสายเจ้าเมืองอุบล

- **ผ้าปุม** เป็นผ้าที่ทอขึ้นสำหรับเจ้านายใช้นุ่งแบบจุกกระเบน ในสมัยโบราณนิยมใช้ในเขตอีสานใต้ในประเทศลาวแถบแขวงจำปาศักดิ์และเขมร เป็นผ้าที่มีสีสันและลวดลายงดงามมักนิยมทอด้วยไหมน้อยหรือยอดไหมผ้าปุมมี ๒ ชนิด คือ ผ้าปุมสำหรับผู้ชายจะเป็นผ้าผืนยาวประมาณ ๔ หลา - ๕ เมตร การจัดแบ่งลายจัดออกเป็น ๓ ส่วนใหญ่ ๆ ส่วนกลางมักจะทอเป็นลายใหญ่ ส่วนบนและส่วนล่างมักจะทอเป็นลายเชิงหรือลายกรวยเชิงซึ่งลายหมี่มักเรียกว่าลายโคม ส่วนท้ายหรือชายผ้าปุมด้านยาวทั้ง ๒ ด้าน จะเป็นลายก้านแย่ง บางคนเรียกว่า "ลายยันต์ หรือหางหงส์" หลายคนเข้าใจผิดจะเรียกว่า "หนานาง" ซึ่งไม่น่าจะถูกต้องเพราะไม่ใช่ผ้าสำหรับผู้หญิงเท่านั้น ส่วนผ้าปุมสำหรับสตรีจะมีความยาวประมาณ ๒ เมตร ตรงชายผ้าทั้งสองด้านนิยมลายเล็ก ๆ เช่น ลายโคม ซึ่งไม่มีลวดลายเลย การนุ่งจะนุ่งเหมือนผ้าซิ่นปัจจุบัน บางท้องถิ่นนิยมใช้เป็นผ้านุ่งสำหรับเข้าพิธีบวชนาค ยิ่งกว่านั้นสตรีบางคนนิยมนำมาพันกายแทนผ้าซิ่น

- **ผ้าหางหรือผ้าม่วงหางกระรอก** เป็นผ้าไหมพื้นเมืองทอกันมากที่อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมาที่เรียกผ้าม่วงหางกระรอกนั้นมีคำอธิบายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า หมายถึงผ้าที่ทอด้วยด้ายหรือไหมแดงสีพื้นเป็นเกลียวเสียดก่อน เมื่อทอแล้วจะดูตั้งหางกระรอกผ้าม่วงหางกระรอกนี้ใช้นุ่งกันน้อยเพราะราคาแพงและใช้ไม่ทนทานเท่าผ้าม่วงเชิงไฮ้สีสันดูฉาดนุ่งเข้าฟอร์มไม่ได้ ถ้าจะมีใช้นุ่งก็เพียงผืนเดียวหรือสองผืนเท่านั้น และมักจะเก็บไว้นุ่งเมื่อไปไหนอย่างออกหน้าออกตามากกว่าจะนุ่งมาทำงาน ผ้าหางกระรอกนั้นทอกันที่นครราชสีมา จันทบุรี เชียงใหม่ และอุบลราชธานี

- **ผ้าเบี่ยง** ผ้าเบี่ยงถือกันว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญในการแต่งกายแบบอีสานในสมัยก่อนนิยมทอลายจก ผ้าเบี่ยงอาจทำจากไหมหรือฝ้ายตามฐานะของผู้ใช้ เทคนิคการทอจะสลับสีและตกแต่งลวดลายอย่างสวยงามตามความนิยมแต่ละท้องถิ่น ผ้าเบี่ยงเป็นอาภรณ์อีกชนิดหนึ่งที่สามารถบอกได้ว่าเทคนิคการทอผ้าได้มาจากแหล่งใด เช่น แถบอำเภอลำภูพานจะทอได้ละเอียดสวย

งามแบบผู้ไท ส่วนแถบอำเภอสำโรงจะละเอียดสวยงามเช่นกัน แต่จะมีสีสันและลวดลายแตกต่างกันออกไป

- **ผ้าห่ม** แถบอำเภอขานูมานิยมทอผ้าแบบยกดอกเท่าที่พบมีลายแปดตะกอย ลายกังปลา ลายขัดสอง การทอยกดอกจะทำให้ผ้าที่ทอหนาขึ้น เหมาะแก่การใช้งานประเภทผ้าห่ม ผ้ามานิยมทอสำหรับเป็นม่านกันประตูห้องหอบัวสาว เรียกภาษาพื้นเมืองว่า “แพรกั้นล่วม” มักทอลายขีดหลายลายต่อกันเป็นช่วง ๆ

- **ผ้าขาวม้าหรือผ้าอีโบ้** ผ้าแพรอีโบ้เป็นคำที่ใช้เรียก “ผ้าขาวม้า” ของชาวอีสานทั่วไปมี 2 ชนิด คือ ผ้าแพรขาวม้าลักษณะเป็นลายตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัสคล้ายลายตาหมากรุก และผ้าแพรใส่ปลาไหลหรือผ้าแพรเส้นแฉนลักษณะเป็นลายเส้นขนาดใหญ่ หรือเล็กตามความยาวของผ้าตลอดผืน

- **ผ้าโสร่ง** จัดว่าเป็นผ้าที่ชาวบ้านเห็นว่าทอยากที่สุด เพราะต้องใช้ไหมก่อนซึ่งจะใช้เฉพาะไหมน้อยหรือไหมชั้นในที่เป็นไหมเส้นเล็กเนื้อละเอียดที่สุดทอเท่านั้นและจะต้องทอด้วยพืมห่างกว้างที่สุดขนาด ๔๐-๔๒ หลบ ด้วยเพราะเป็นผ้าที่ไม่มีการต่อหัวและต่อตีน

- **ผ้าที่กลุ่มไทยเขมรนิยมทอ คือ**

ผ้าชิ้นตาหม่อง เป็นผ้าชิ้นที่เรียกชื่อตามลักษณะของลวดลายคือลายตาหม่องหรือลายตาหม่องที่มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาดเล็กซึ่งเกิดจากการทอด้วยเส้นไหมย้อมสีต่างกัน

ลายตาหม่องจะเกิดจากการสร้างลายด้วยเส้นเครือและเส้นทอ ประกอบกันดูคล้ายลายตาหมากรุกขนาดเล็กมากส่วนเส้นไหมต่างสีทั้ง เส้นเครือและเส้นทอนั้นจะใช้ไหมเข็นควบทั้งสองชนิดคือไหมเข็นควบที่ใช้ไหมสองเส้นสีเดียวกันมาเข็นควบเข้ากัน และไหมเข็นก่อนที่ใช้ไหมสองเส้นต่างสีมาเข็นควบเข้ากัน นิยมทอและใช้กันมากทางจังหวัดสุรินทร์ ตอนใต้ของจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดศรีสะเกษบางส่วน

ลายผ้าโกล เทคนิคการทอและลวดลายคล้ายกับหมี่คั้นของกลุ่มอีสานไทยลาว ซึ่งบางครั้งเรียกว่า “ลายใบไม้” เทคนิคการทอของกลุ่มไทยเขมรจะเลียนแบบการทอผ้ามัดหมี่แบบเขมร รวมทั้งสีสันก็จะใช้สีเพียงไม่กี่สี เช่น เขียวเข้ม สีแดง สีเหลือง สีกรมท่า และน้ำตาลโดยการย้อมผ้าไหมเพียง ๓ ครั้ง แต่จะได้ถึง ๖ สี

- **ผ้าของกลุ่มผู้ไท**

ผ้าที่กลุ่มผู้ไตนิยมทอด้วยวิธีจกและขีดส่วนผ้ามัดหมี่ทำกันน้อยมากจะทอใช้เฉพาะในครอบครัวเท่านั้น ผ้าที่มีชื่อเสียงของกลุ่มชาวผู้ไท คือ ผ้าแพว หรืออีสานทั่วไปเรียกผ้าเบี่ยง ผ้าแพวโบราณนั้นจะนิยมทอพื้นเป็นสีแดง กว้างประมาณ ๖๐-๗๐ ซม. ยาวประมาณ ๒-๒.๕ เมตร ผ้านี้ทอด้วยวิธีทอขีดและจก ผ้าแพวที่มีชื่อเสียงมากที่สุด ได้แก่ ผ้าแพวบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนชาวผู้ไทท้องถิ่นอื่นจะนิยมทอผ้าลายขีดเป็นผ้าห่ม ผ่ากั้นล่วม (ห้องหอ)

การทอผ้ามัดหมี่

เป็นศิลปการทอผ้าพื้นเมืองชนิดหนึ่งที่นิยมทำกันมานานแล้ว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งไม่ปรากฏหลักฐานว่าการมัดหมี่เริ่มมาแต่เมื่อไรหรือได้มาจากไหน คงเอามาพร้อม ๆ กับการอพยพลงมาจากเวียงจันทน์ เมื่อประมาณ ๒๐๐ ปีที่แล้ว หรือว่าเมื่ออยู่ในอาณาจักร

แขวงจำปาศักดิ์ ซึ่งจำปาศักดิ์อยู่ติดกับเขมรและได้รับวัฒนธรรมการทอผ้ามาจากเขมรหรือไม่ ไม่อาจยืนยันได้ แต่การให้ลายชื่อของลายหมี่เป็นเอกลักษณ์ของอีสานทั้งสิ้น หากได้จัดการตัดแปลงเป็นลายมีชื่อของตัวเองก็จะแสดงถึงภูมิปัญญาของคนอีสานที่มีความคิดตัดแปลงสร้างสรรค์จนเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง อาจกล่าวได้ว่าผ้ามัดหมี่เป็นเอกลักษณ์ของคนอีสานโดยแท้ เพราะใช้กันอย่างแพร่หลาย ผ้ามัดหมี่เป็นศิลปะการทำผ้าชนิดหนึ่ง โดยการมัดย้อมเส้นด้าย หรือไหม ให้เกิดสีและลวดลายแล้วนำไปทอเป็นผืนผ้า ลักษณะเฉพาะของผ้ามัดหมี่คือรอยซึมของสีที่วิ่งไปตามบริเวณของลวดลายที่ถูกมัดและการเลื่อมล้ำในตำแหน่งของเส้นด้าย เมื่อถูกนำขึ้นก็หรือในขณะที่ทอ ซึ่งจะทำให้เกิดลักษณะลายที่คลาดเคลื่อนต่างจากผ้าทอชนิดอื่นๆ การใช้ความแม่นยำในการมัดย้อมและการขึ้นด้ายบนกี่ตลอดจนการทอจะช่วยลดความคลาดเคลื่อนนี้ลง หรืออาจใช้ลักษณะเลื่อมล้ำที่เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบ ซึ่งนับเป็นเอกลักษณ์ของผ้ามัดหมี่

ที่มาของลวดลายต่าง ๆ

ที่มาของลวดลายบนผืนผ้า ในทุกท้องถิ่นมักจะมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

๑. **เกิดจากอิทธิพลความเชื่อทางศาสนา** จากการเข้าวัดทำบุญเยี่ยงพุทธศาสนิกชนที่ดีทั้งหลาย สตรีเมืองอุบลฯ จึงได้นำลักษณะส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในวัดมาประดิษฐ์เป็นลายผ้า เช่น หนานับ โปสัถ์ ซ้อฟ้า (ใบเสมา) ลายธรรมาสัน ตลอดจนความเชื่อเรื่องพญานาค ในตำนานทางพระพุทธศาสนาก็คือ ที่มาของลวดลายนาคนั้นเอง

๒. **ลายสัตว์** มักถอดแบบจากสัตว์ที่สวยงาม มีสง่า เช่น ลายนกยูง ลายแมงมุม ลายผีเสื้อ และลายจอนพอน (พังพอน) ลายสัตว์ที่ยิ่งใหญ่ในป่า เช่น ลายสิงโต และสัตว์เลี้ยงที่ใช้เป็นพาหนะสัตว์ที่มีพิษ เช่น ลายแมงงอด (แมลงป่อง) ไส้แมงงอด (เหล็กไหลหรือในแมลงป่อง) ลายงูเหลือม ตลอดจนที่เกิดจากสัตว์ที่เป็นอาหาร เช่น ลายเขี้ยวปลา และลายปึกไก่

๓. **ลายพืช** พืชเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน และแตกต่างกันที่คนในสมัยก่อนต้องดิ้นรนเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดได้ด้วยตนเอง จึงมีความคุ้นเคยกับพืชพันธุ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี อันเป็นที่มาของลวดลายพันธุ์ไม้บนเนื้อผ้าเช่นลายหมากบกดอกพุดซ้อนลายงา ลายเนื้อไม้ ลายเม็ดแตง ลายดอกแก้ว ลายดอกพิกุล ลายดอกจัน ลายดอกต่าง ลายหนามแท่ง ดอกบานเย็น ดอกอินทนิล ลายต้นสน หรือใบปุ่น ลายดอกสร้อย และลายผักแว่น เป็นต้น

๔. **ลายจากสิ่งของเครื่องใช้และลายเรขาคณิต** เช่น ลายขอขีดเส้า ลายชั้นหมาก ลายบังหลาม ลายดาวเทียม ลายขนมเปียกปูน เป็นต้น

นอกจากนั้นแล้วชาวอีสานทั่วไปจะทอผ้าสองตะกอ หรือลายขีดธรรมดา ยังสามารถทอผ้าแบบสามตะกอ สีตะกอ หกตะกอ และแปดตะกอ ซึ่งทำให้เกิดลายเนื้อผ้าสีเดียวกัน ซึ่งเรียกตามพื้นบ้านว่า "ผ้าเหยียบ" ผ้าภาคอีสานมีมากมายหลายชนิดเป็นผ้าชั้นดีและมีความสวยงามยิ่งนักดังพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงชมเชยเกี่ยวกับผ้าภาคอีสานไว้ ดังนี้

ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๑๘ เดือนกุมภาพันธ์ ร.ศ.๑๑๕ (พ.ศ.๒๔๔๐)

กราบทูล พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น สมมตอมรพันธุ์ ราชเลขาธิการ ทรงทราบ

ด้วยเกล้า ได้รับใบบอกพระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นสรรพสิทธิประสงค์ ฉบับหนึ่งนำส่ง
ลายพระหัตถ์ ๑ ฉบับ มาขอให้เกล้า นำขึ้นทูลเกล้า ถวายพร้อมด้วยผ้าเยียรบับลาวซึ่งทอดด้วยฝีมือ
ช่างชาวอุบลม่วนหนึ่งนั้น

บัดนี้เกล้า ได้ถวายลายพระหัตถ์พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นสรรพสิทธิประสงค์ ๑ ฉบับ
ผ้าเยียรบับลาว ๑ ม้วน มาพร้อมกับจดหมายนี้ ด้วยเกล้า

ขอฝ่าพระบาทได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ควรมิ
ควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า

ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

อมรพิमानมณี

ที่ ๑/๖๑๘

๑๘ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๑๕

ถึง สรรพสิทธิ ด้วยได้รับหนังสือลงวันที่ ๑๓ มกราคม ส่งผ้าเยียรบับลาวมาให้ฉันได้รับแล้ว

ผ้านี้ทอดดีมาก เชียงใหม่สู้ไม่ได้เลย ถ้าจะยุให้มาขายคงจะมีผู้ซื้อ ฉันจะรับเป็นนายหน้า
ส่วนที่ส่งมาจะได้ตัดเสื้อ ถ้ามีเวลาจะถ่ายรูปให้ดู แต่อย่าได้ตั้งใจคอยเพราะจะถ่ายเมื่อใดบอกไม่ได้

จุฬาลงกรณ์ ปร.

ผ้าชัยภูมิ

ข้อคิดเห็น
นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ต่อโครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

โครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เป็นห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอ ที่กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานเอกชนได้ร่วมกันจัดสร้างขึ้นเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบในชนบท เป็นแหล่งความรู้ประจำอำเภอและหมู่บ้าน ตามแนวความคิดของการศึกษาตลอดชีวิต และการศึกษาเพื่อปวงชน ที่มุ่งหวังจะให้ทุกคนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้ เพื่อให้การศึกษามีส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิต ทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์แบบต่อไปในอนาคต

ในนามของกระทรวงศึกษาธิการ รู้สึกยินดีและภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้ร่วมกันจัดตั้งได้ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(นายสัมพันธ์ ทองสมัคร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อคิดเห็น
นายโกวิท วรพิพัฒน์
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ต่อโครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอจัตุรัส จังหวัด ชัยภูมิ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ในวันนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีความปิติยินดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้

โครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา เป็นการสนองพระราชปณิธานที่ทรงต้องการให้มี "ห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภท สำหรับประชาชน"

นอกจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะทรงพระเมตตาพระราชทานพระราชนุญาตให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนดังกล่าวแล้ว พระองค์ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม "เฉลิมราชกุมารี" อีกด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ แก่กระทรวงศึกษาธิการและแก่พสกนิกรชาวไทยทั่วทุกถิ่น

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เป็นห้องสมุดที่มีบริการครบถ้วนสมบูรณ์เป็นระบบ พร้อมด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อนิทรรศการ และห้องปฏิบัติการทางภาษาและโสตทัศนศึกษา ประชาชนสามารถใช้เพื่อศึกษาหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง นับเป็นแหล่งที่จะส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของ ประชากรได้อย่างแท้จริง

ในนามของกระทรวงศึกษาธิการ ผมขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ทั้งท่านผู้บริจาคที่ดิน ทุนทรัพย์ วัสดุครุภัณฑ์ หนังสือ เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดทั้งท่านผู้เสียสละเวลา กำลังแรง กำลังสติปัญญา เป็นผลให้โครงการนี้ดำเนิน ได้ด้วยดีตามเป้าหมาย และจะเป็นแบบอย่างของการพัฒนาห้องสมุดต่อไป

วาระนี้ ขอพวกเราทั้งหลายจงตั้งจิตอธิษฐานถวายพระพรชัยมงคล ขอให้องค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นที่รักที่เกิดทุนของพสกนิกรชาวไทยทุกคนจงทรงพระเกษมสำราญและทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

(นายโกวิท วรพิพัฒน์)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อคิดเห็น

ดร.สุรัฐ ทิลปอนันต์

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

สิ่งที่วิเศษที่สุดที่มนุษย์พึงให้กันได้ คือ "โอกาส" การที่ชาวชัยภูมิ รัฐบาล และบริษัท หนังสือพิมพ์มติชน ร่วมกันสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" นอกจากเป็นการ "น้อมเกล้าถวายหัวใจ" แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แล้วยังเป็นการหยิบยื่น โอกาสให้แก่เพื่อนมนุษย์หลากหลาย ซึ่งมีอาจประมาณจำนวนได้ ถือเป็นคุณค่าที่วิเศษสุด

สิ่งที่วิเศษนี้ จะคงอยู่คู่แผ่นดิน และเป็นมรดกอันวิเศษสำหรับลูกหลานไทย อย่างไม่เสื่อมคลายชั่ววันรันดร์

(นายสุรัฐ ทิลปอนันต์)

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อคิดเห็น
ดร.รุ่ง แก้วแดง
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่ประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงสนพระทัย พระราชทานคำแนะนำและความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านการพัฒนาห้องสมุดมาโดยตลอดพระองค์ท่านได้ทรงเล็งเห็นความสำคัญของบทบาทห้องสมุดที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทย โครงการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" นับเป็นพระราชปณิธานที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของพระองค์ที่ทรงมีพระราชประสงค์ให้มีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภท อันได้แก่ หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือธรรมะ หนังสือความรู้ทั่วไป ฯลฯ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนที่จะใช้ในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กรมการศึกษานอกโรงเรียนรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ และปลาบปลื้มเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสสนองพระราชดำริในโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิแห่งนี้ขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดแห่งนี้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ของประชาชนในอำเภอจัตุรัสต่อไป

ในการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิแห่งนี้ คงจะสำเร็จไม่ได้ หากปราศจากความร่วมมือและการสนับสนุนทั้งกำลังกาย กำลังใจ ตลอดจนทุนทรัพย์จากบริษัทมติชน ท่านเจ้าคณะอำเภอ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนประชาชนจังหวัดชัยภูมิ โดยการประสานงานอย่างเข้มแข็งของนายอำเภอจัตุรัส ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอมอบห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ เพื่อเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ของประชาชนในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตลอดไป

๕. —
/

(นายรุ่ง แก้วแดง)

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อคิดเห็น

ดร.กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เกิดขึ้นจากความจงรักภักดี และความมุ่งมั่นของประชาชนที่จะสนองพระราโชบาย ในการส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีแหล่งศึกษา หาความรู้ ที่จะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและชุมชน และเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

เมื่อแรกเข้าร่วมโครงการ จังหวัดชัยภูมิ โดยคณะกรรมการจังหวัดได้ร่วมกันหารือ เรื่องการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" และอำเภอที่มีความเหมาะสมที่จะดำเนินการตามโครงการ คณะกรรมการจังหวัดพิจารณาคัดเลือกอำเภอจัตุรัส เนื่องจากเป็นอำเภอใหญ่ และเป็นอำเภอซึ่งเป็นอำเภอประตูเมืองที่จะเปิดเข้าสู่จังหวัดชัยภูมิ ด้วยความจงรักภักดีและความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระองค์ท่าน บริษัทมติชนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนทั้งประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ ภายใต้การนำของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันสนับสนุนโครงการอย่างเข้มแข็ง จนทำให้การดำเนินงานทุกอย่างสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ ล้นพ้น เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธาน ประกอบพิธีเปิดในวันนี้ จึงเป็นศิริสวัสดิมงคลสูงสุด นำความปลาบปลื้มและภาคภูมิใจมาสู่ประชาชนชาวจังหวัดชัยภูมิอย่างหาที่สุดมิได้

ดิฉัน ในฐานะผู้ประสานงานโครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ขอแสดงความชื่นชมยินดีกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านและขอตั้งความหวังร่วมกับประชาชนในจังหวัดชัยภูมิที่จะได้เห็นห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นห้องสมุดประชาชนที่สมบูรณ์แบบเป็นศูนย์การเรียน และกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นศูนย์กลางที่ประชาชนสามารถพบปะและจัดกิจกรรมทางการศึกษาและวัฒนธรรมร่วมกัน ทั้งเป็นแหล่งกลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน ให้ขยายกว้างขวางยิ่งขึ้นตลอดไป

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

(นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อคิดเห็น

เรือตรี สุนัย ฌ อุบล

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ คือประจักษ์พยานแห่งความร่วมมือร่วมใจและความจงรักภักดีของพสกนิกรไทย เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการที่จะ "ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้"

ในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ ขอให้ชาวจังหวัดชัยภูมิได้มีความภาคภูมิใจ ช่วยกันบำรุงรักษาและเสริมสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" แห่งนี้ ให้เป็นแหล่งประสิทธิ์ ประสาทปัญญา และเป็นแหล่งเสริมสร้างภูมิปัญญาแก่ประชาชนตลอดไป

เรือตรี

(สุนัย ฌ อุบล)

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

ข้อคิดเห็น

นายชรรค์ชัย บุนปาน

เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ได้สร้างขึ้นเนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ และเพื่อสนองพระราชดำริของพระองค์ท่าน ในการที่จะ "ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้"

บริษัทมติชน จำกัด ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้วยการให้ความรู้มาโดยตลอด จึงได้เข้าร่วมโครงการโดยให้การสนับสนุนงบประมาณสมทบการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ด้วยความมุ่งมั่นและศรัทธา เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการที่จะร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้

ในนามบริษัทมติชน จำกัด ขอให้ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" แห่งนี้ จงสถิตสถาพรและเป็นประโยชน์อันมีค่ายิ่ง แก่กุลบุตร กุลธิดา และประชาชนสืบไป

(นายชรรค์ชัย บุนปาน)

บริษัทมติชน จำกัด

ข้อคิดเห็น

นายบรรพต บุนนาค

นายอำเภอจตุรัส

เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานประกอบพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจตุรัส ในวันที่ชาวอำเภอจตุรัสมีความปิติยินดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นศูนย์รวมสื่อต่างๆ ซึ่งจัดรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้าของประชาชนที่มาใช้บริการพร้อมทั้งจัดอาคารสถานที่ให้มีสภาพแวดล้อมร่มรื่นสวยงาม สถานที่แห่งนี้จึงนับได้ว่าเป็นห้องสมุดแนวใหม่ และเป็นอุทยานการศึกษาที่สมบูรณ์แบบที่สุุดแห่งหนึ่ง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตลอดไป

(นายบรรพต บุนนาค)

นายอำเภอจตุรัส

ข้อคิดเห็น

นายชิวิต อุจวาที

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ

เนื่องในโอกาสเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ แก่พสกนิกรชาวจังหวัดชัยภูมิ ที่ได้รับโอกาสร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ และสนองพระราชดำริของ พระองค์ท่าน ในการที่จะ "ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้" โดยการร่วมแรงร่วมใจ และเสียสละทรัพย์ เพื่อจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอ จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิและชาวชัยภูมิ ตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาห้องสมุดแห่งนี้อย่างต่อเนื่อง ให้เป็นห้องสมุดที่สมบูรณ์แบบ เป็นศูนย์การเรียนรู้ และเป็นมรดกของชาวชัยภูมิสืบต่อไป

(นายชิวิต อุจวาที)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ

ภาคผนวก

ประกาศจังหวัดชัยภูมิ
เรื่อง การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ตามที่จังหวัดชัยภูมิ ได้รับความเห็นชอบจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ให้จัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ที่อำเภอจัตุรัส ประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๔ นั้น อาศัยระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียน ว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ.๒๕๒๙ หมวด ๒ ข้อ ๖ และข้อ ๘ จังหวัดชัยภูมิ จึงประกาศจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ขึ้น โดยใช้ชื่อว่าห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส ตั้งที่ถนนชัยภูมิ - สีคิ้ว ตำบลบ้านกอก จังหวัดชัยภูมิ ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๔

เรือดรี

(สุนัย ณ อุบล)

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

ที่ ขย ๐๐๒๗/๓๑๕๒

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
ถนนบรรณาการ ๓๖๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

เรื่อง ขอพระราขทานกราบบังคมทูลอัญเชิญ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
เรียน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนผังบริเวณห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับพระราขทานพระราขานุญาตให้ดำเนินการ โครงการจัดตั้ง
ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในวโรกาสทรงมีพระชนมายุ ๓ รอบพระนักษัตร นั้น

จังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้ดำเนินการตามโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
ที่อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ การปรับปรุงตกแต่งบริเวณภายในและภายนอกอาคาร คาดว่า จะแล้วเสร็จ
สมบูรณ์ ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๓๖ เป็นต้นไป จังหวัดชัยภูมิมีความพร้อมที่จะดำเนินการเปิดให้ประชาชน
นักเรียน นักศึกษา ใช้บริการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิได้ทันที เพื่อ
ความเป็นสิริมงคลและความจงรักภักดีที่พสกนิกรชาวจังหวัดชัยภูมิมีแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญของชาวไทยทั้งมวล จังหวัดชัยภูมิจึงขอพระราขทานกราบบังคมทูล
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราช
กุมารี" ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๓๖ เป็นต้นไป จะเป็นวันเวลาใดแล้วแต่จะทรงโปรด

จังหวัดชัยภูมิ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณำความขึ้นกราบบังคมทูล ทรงแทบฝ่า
ละอองพระบาทด้วย หากมีพระราขคำริประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้จังหวัดชัยภูมิทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป
จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเชาวนเลิศ ไทยานนท์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

โทร. ชัยภูมิ ๐๔๔ - ๘๑๒๒๘๐

๕๖

ที่รล ๐๐๐๗/๑๓๑๐

สำนักราชเลขาธิการ

สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๒๖ เมษายน ๒๕๓๖

เรื่อง เสด็จ ฯ ทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจตุรัส

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

อ้างถึง หนังสือที่ ชย ๐๐๒๗/๓๑๕๒ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

ตามที่มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล ขอพระราชทานอัญเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๓๖ เป็นต้นไป ส่วนจะเป็นวันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเชิญเสด็จ ฯ ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ส่วนจะเสด็จพระราชดำเนินในวันและเวลาใด ขอได้โปรดติดต่อกับเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง และเจ้าหน้าที่กรมราชองครักษ์ เพื่อร่วมกันพิจารณาพิจารณาจัดทำกำหนดการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ท่านผู้หญิงมนัสสินธ์ วณิชกุล)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
กองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
สยามบรมราชกุมารี
โทร.๒๘๒๑๑๘๒,๒๘๑๑๑๑๑ ต่อ ๓๖

รายนามผู้บริจาคเงินสมทบ ก่อสร้างห้องสมุดประชาชน
'เฉลิมราชกุมารี' อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อ - นามสกุล	จำนวนเงิน
บริษัทมติชน จำกัด	๑,๐๐๐,๐๐.๐๐
ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ (เรือตรีสุนัย ณ อุบล)	๑๐๐,๐๐๐.๐๐
นายอำเภอจัตุรัส (นายบรรพต บุณนาค)	๕๐,๐๐๐.๐๐
คุณสมศักดิ์ ปิ่นสุวรรณ (บริจาคหนังสือและอื่น ๆ)	๔๐,๐๐๐.๐๐
คณะพ่อค้า ประชาชนชาวชัยภูมิทุกอำเภอ	๑๖,๕๕๐.๐๐
นางสาววรรณวิมล แซ่เอ็ง(ร้านกวางลงฮวด)	๓๓,๕๐๐.๐๐
คุณเทียนชัย-คุณนฤมล กิตติสุรินทร์ (ลานมันเทียนชัย)	๒๐,๐๐๐.๐๐
คุณแข่งดิ่ง-คุณอยู่เพชร แซ่ฮ้อ (ร้านแก้วนคร)	๒๐,๐๐๐.๐๐
ศาลเจ้าพ่อหลวงบรรเทา	๒๐,๐๐๐.๐๐
เจ้าคณะอำเภอแก้งคร้อ	๑๑,๐๐๐.๐๐
คณะข้าราชการอำเภอจัตุรัส	๑๐,๑๔๐.๐๐
คุณสมศักดิ์-คุณประยงค์ ปิ่นสุวรรณ	๑๐,๐๐๐.๐๐
คณะนักศึกษาทางไกลอำเภอบัวใหญ่	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณโกวิท ศักดิ์ตระกูล (ร้านแข่งเฮงอำเภอจัตุรัส)	๑๐,๐๐๐.๐๐
คณะข้าราชการและเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯชัยภูมิ	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณชัชช มัทวานนท์ (ประธานหอการค้าจังหวัดชัยภูมิ)	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณประสิทธิ์ อินทรอุดม	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณเขวง เดียวสุวรรณ	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณมนัส จิรมนัสนาคร (ร้านแข่งลงเชียงจัตุรัส)	๑๐,๐๐๐.๐๐
คณะเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูชัยภูมิ	๑๐,๐๐๐.๐๐
ร้านชัยรัตน์ยন্ত্রการ โตโยต้าและมาสด้าชัยภูมิ	๓๐,๐๐๐.๐๐
คุณกำซุง ประภากรแก้วรัตน์	๑๐,๐๐๐.๐๐
หจก.เลียงเจริญการเกษตร อ.แก้งคร้อ	๑๐,๐๐๐.๐๐
หนังสือพิมพ์เดลินิวส์	๑๐,๐๐๐.๐๐

รายนามผู้บริจาคเงินสมทบ ก่อสร้างห้องสมุดประชาชน
"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อ - นามสกุล	จำนวนเงิน
คณะนักศึกษาทางไกลบำเหน็จณรงค์	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณนิมิตร สัมพันธ์รักษ์	๒๐,๐๐๐.๐๐
เจ้าคณะอำเภอจัตุรัส	๒๐,๐๐๐.๐๐
คุณเกรียงศักดิ์ เศษสังจา (ร้านพันทวี อ.จัตุรัส)	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณวุฒิชัย สงวนวงษ์ชัย	๑๐,๐๐๐.๐๐
กลุ่มสมาชิกกาชาด อ.จัตุรัส	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณประดิษฐ์-คุณวิไลพร พงษ์จตุรา	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณไพโรจน์-คุณฉลอง แซ่ลี	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณขจรศักดิ์-คุณวิภา ตั้งเทวนนท์	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณพ่อมโหสถ อาจศิริ	๑๐,๐๐๐.๐๐
บริษัทบางนาเป็งมัน จำกัด	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณสมบูรณ์-คุณสำรวย แก้วบัณฑิต	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณเช็งบู-คุณวิไลรัตน์ แซ่ตั้ง (ร้านศรีวิไล)	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณวีระวัฒน์-คุณภาคินี จิรเกษมสุข	๑๐,๐๐๐.๐๐
ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาชัยภูมิ	๑๐,๐๐๐.๐๐
จสต.อดิศักดิ์ ชาลีรักษ์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายอาคม เลิศวานิชย์กุล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายกุหลาบ สวนดี	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายธรรมจันทร์ วั่งศรี	๑๐,๐๐๐.๐๐
หจก.นิวัติสินก่อสร้างโดยนายนิวัติ ยังกลมเกลียว	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายผล แต่งทรัพย์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางกมลทิพย์ นานาประสงค์	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณพ่อประพันธ์ ขวัญมัน	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางเพ็ญศรี กาญจนางกูร	๑๐,๐๐๐.๐๐

รายนามผู้บริจาคเงินสมทบ ก่อสร้างห้องสมุดประชาชน
"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อ - นามสกุล	จำนวนเงิน
นางสยามพร ศรีสุวรรณวัฒน์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางอรพิน ศรีตะโกมล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางถนอม รุ่งรัตน์ตระกูล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายมนัส จริมนัสนากร	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางศจี ศักดิ์ตระกูล	๑๐,๕๕๕.๐๐
นายวิทยา-นางแจไข ไตรศิวะกุล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายอยู่เพชร แซ่ลือ	๑๕,๐๐๐.๐๐
นางประทุมทิพย์ ศรีเมือง	๑๖,๐๐๐.๐๐
นายวีระวัฒน์-นางญาสินี จิรเกษมสุข	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางสาวประมาภรณ์ สถิตย์ธรรม	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายสุนทร ไชยรัตนโชติ	๑๐,๐๐๐.๐๐
พระครูไพบูลย์ชัยสาร	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายเทียนชัย กิตติสุรินทร์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางนฤมล กิตติสุรินทร์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายบุญมี ตามาพงษ์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางทองสี ตามาพงษ์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางรัตนา รุจาคม	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายเจริญศักดิ์ พิมาลัย	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางก้อนแก้ว กาญจนโณภาส	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายปรีดา - นางหอมจันทร์ พงษ์อุดม	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางสายสุนีย์ ศรีมงคล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางเพ็ญพร ตั้งรัตคณะ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายทวีศักดิ์ ศรีนวกุล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายไพโรจน์ แซ่ลือ	๑๐,๐๐๐.๐๐

รายนามผู้บริจาคเงินสมทบ (เพิ่มเติม) ก่อสร้างห้องสมุดประชาชน
 "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อ - นามสกุล	จำนวนเงิน
นางอำนวย ชัยวิรัตน์ (ร้านสุระชัยใหม่ไทย)	๑๐,๐๐๐.๐๐
หจก. คุณเส็งชัยภูมิ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางสาวฉวีวรรณ ดวงวิไล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายอนันต์ - นางริ้ว อัสวรุ่งเรืองชัย (นางริ้ว เข้ารับเหรียญ)	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางพัชรี ชาลีรินทร์	๑๐,๐๐๐.๐๐
หจก.พรเจริญค้าวัสดุ (นางปราณี ฤชวรารัตน์) เข้ารับเหรียญ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางจำรัส พรหมธรรม	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายศิริศักดิ์ ศิลคุณ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายอนันต์ กะปัญญา	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายศักดิ์ สติชัยธรรม	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายวุฒิชัย สงวนวงษ์ชัย	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายประเสริฐ เพชรประไพ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางจุ สว่างไทสง	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายสมุท บุญญานุสนธิ์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายประสิทธิ์ อินทกรอุดม	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางทับทิม บุณนาค	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายเชิดศักดิ์ ประคองศรี	๑๐,๐๐๐.๐๐
คาบคำรจทองอ่อน ไชโยชน์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางคำดี บุญทัน	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางสองคำโถม เทพหัสดิน ณ อยุธยา	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางกาญจนา นาคินทร์	๒๐,๐๐๐.๐๐
นางทองคำ สิงห์จัตุรัส	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายประสิทธิ์ พงษ์จตุรา (วัสดุ)	๓๐,๐๐๐.๐๐
คุณนุกูล บุญมาก (วัสดุ)	๒๐,๐๐๐.๐๐
นายสุภาพ หาญวิชาชัย (พิชิต ศิษย์บางพระจันทร์)	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายวีระวัฒน์ จิรเกษมสุข	๑๕,๐๐๐.๐๐
มิตรภาพการพิมพ์ (นางบุญยืน บุญพาวัฒนา)	๓๐,๐๐๐.๐๐
นายคล้าย ช้อสูงเนิน	๑๕,๐๐๐.๐๐
นายวีระ ลวีชัย	๑๐,๐๐๐.๐๐

รายนามผู้บริจาคเงินสมทบ ก่อสร้างห้องสมุดประชาชน
 "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อ - นามสกุล	จำนวนเงิน
นางวันเพ็ญ จงเจริญยานนท์	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณแม่อีฮวง แซ่ตั้ง	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณแม่วิลรัตน์ แซ่ตั้ง	๑๐,๐๐๐.๐๐
คุณสมชัย - คุณอุไรวรรณ เตียประสงค์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางวันเพ็ญ ตั้งรัตคณะ	๑๐,๐๐๐.๐๐
จสต.พุดิพงษ์ - นางอุบล หว่าพิทักษ์ (ครูภัณฑ์)	๓๔,๐๐๐.๐๐
นายมงคล - นางจันทร์ หว่าพิทักษ์ (ครูภัณฑ์)	๓๑,๐๐๐.๐๐
นางเขียน อุบลรัตน์ (ครูภัณฑ์)	๒๕,๐๐๐.๐๐
บริษัทบางนาแบริ่งมัน จำกัด (แอร์)	๓๕,๐๐๐.๐๐
หลวงพ่อกุณ ประิสต์โร	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายประสิทธิ์ พร้อมตันเทียบะ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายไสว วงศ์พรหม (โรงเรียนอนุบาลบ้านเด็กดี)	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางคารณี ปฎิรูปานนท์	๕๐,๐๐๐.๐๐
นางสอิ่ง รุจาคม	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางประจวบ โยธา	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางประนอม เพ็ชรแสงศรี	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางมัทนา ประภามณฑล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางนันทา เดียวสุวรรณ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางวิภา ตั้งเทวนนท์	๑๐,๐๐๐.๐๐
นางกิมเชียม สุวรรณวิไล	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายประเสริฐ เพ็ชรประไพ	๑๐,๐๐๐.๐๐
นายชาติรี สุวัฒน์ศิลป์ (เดอะเกรทไฟโต้เอ๊กเพรส)	๑๒,๐๐๐.๐๐

บรรณานุกรม

จิตรลดา, โรงเรียน. จิตรลดารวมใจ. พิมพ์ครั้งที่ ๔ กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๔

"เจ้าฟ้าแม่กษิดิ์" มติชน ฉบับวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๔

ชัยภูมิ, สำนักงานจังหวัด ชัยภูมิ : CHAIYAPUM. ม.ป.ป. แผ่นพับ.

มหิตล, มหาวิทยาลัยและบริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด. สมุนไพรสวนสิริรุกษชาติ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๕

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ๓ ทศวรรษองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ประมวลออฟเซ็ท, ๒๕๓๒.

สุนัย ฅ อุบล, รด. "ผ้าภาคอีสาน", วารสารอีสานศึกษา. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ มกราคม-ธันวาคม ๒๕๓๕. หน้า ๘๑-๙๐.

"ไหมมัดหมี่อีสานของพ่อเมืองชัยภูมิ" หญิงไทย. ปีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๓๖ หน้า ๕๑.

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. เรือตรี ดร.สุนัย	ณ อุบล	ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ
๒. นายชีวิต	อุจวาที	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ
๓. นายบุญตั้ง	อุ่นแก้ว	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ
๔. นายชำนาญ	วันแก้ว	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ

คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึก

๑. นายประดิษฐ์	วงศ์พรหม
๒. นายสุรศักดิ์	วงศ์สุรศิลป์
๓. นายชัยรัตน์	บุญญานุสนธิ์
๔. นายบรรจง	พิมพ์ภูมิ
๕. นายกฤษณะ	เพชรพัชรกุล
๖. นายกัมพล	ทิพรัตน์
๗. นางนิตยา	เจริญสุข
๘. นางสาวทรงศรี	วิระรังษิยากรณ์
๙. นางเอี่ยมพร	กงชัยภูมิ
๑๐. นายมงคล	หวังพิทักษ์

บริษัทการพิมพ์ 267-269 ถนนมิตรภาพ อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา 30000
MITAPAP PRINTING โทร (๐๔๔) 241476, 244351 อายุมณี บุรณิศา พิเศษ - พิเศษ

เอกสารนี้พิมพ์ด้วยกระดาษช่วยเหลือจากรัฐบาลแคนาดา

นกเปิดน้ำ.....ที่บึงนาง อ.คอนสวรรค์